

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„DĚTMI JSME JEN JEDNOU...“

List dítěte předškolního věku :

„Život nám dává šance, které se už nikdy nebudou opakovat. Nelze dvakrát vstoupit do jedné řeky, nelze vrátit vyřčené slovo, nelze škrtnout období v lidském životě. Nevědomost není omluvou za lidské chyby, kterých se dopouštíme a ve výchově to platí dvojnásob. Máme možnost vědět, vidět a dělat, co je v našich silách. Předškolní období je šancí....“

Motto: Radost

ŠVP byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR č. j. 32 405/2004 a v souladu s obecně platnými právními předpisy.

.....
Mgr. Petr Očadlík
ředitel školy

.....
Mgr. Markéta Stix
zástupce řed. pro pšv.

Obsah školního vzdělávacího programu

Obsah školního vzdělávacího programu	1
1. Identifikační údaje o mateřské škole	2
2. Název školního vzdělávacího programu + Motto MŠ.....	2
3. Obecná charakteristika školy.....	3
4. Podmínky vzdělávání	4
4.1 Věcné podmínky	4
4.2 Životospráva, stravování	5
4.3 Psychosociální podmínky	7
4.4 Organizace	8
4.5 Řízení mateřské školy	8
4.6 Personální a pedagogické zajištění	9
4.7 Spoluúčast rodičů	10
4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
4.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	11
4.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4.11 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	13
5. Organizace vzdělávání	13
5.1 Uspořádání tříd:	13
5.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	14
5.3 Režim dne:.....	14
5.4 Souběžné působení pedagogických pracovníků.....	14
5.5 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.....	14
6. Charakteristika vzdělávacího programu	15
6.1 Zaměření školy	15
6.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	15
6.3 Dlouhodobé vzdělávací aktivity mateřské školy.....	16
6.4 Klíčové kompetence.....	16
6.4 Metody a formy výchovně vzdělávací práce	17
7. Vzdělávací obsah.....	18
7.1 IB: S knihou poznáváme svět	18
7.2 IB: Cestování přírodou	19
7.3 IB: To jsem já a to jsi ty	20
7.4 IB: Slavnosti, svátky a tradice	22
7.5 Obsah integrovaného bloku.....	24
8. Evaluace a hodnocení	24
9. Přílohy koncepce gramotností, technologií	26
9.1 Koncepce digitálních technologií a rozvoj digitální gramotnosti.....	26
9.2 Koncepce matematické gramotnosti.....	28
9.3 Koncepce čtenářské gramotnosti	31
9.3.1 Plán podpory rozvoje mateřského jazyka a jazykových dovedností	33
9.4 Koncepce environmentální gramotnosti	36
9.5 Koncepce polytechnické gramotnosti	38

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Mateřská škola je od 1.ledna 2007 součástí příspěvkové organizace Základní školy Březová.

Identifikační údaje :

IČO: 70984557
ČJ: 099/2025
Telefon: 556 307 042
E-mail: ms.brezova@skolabrezova.com
Web. stránky: <https://skolabrezova.cz/>
Statutární zástupce: Mgr. Petr Očadlík
Zástupce pro pšv: Mgr. Markéta Stix
Zřizovatel školy: Městys Březová, 747 44 Březová 106
Telefon: 556307117
E- mail: podatelna@mestys-brezova.cz
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2026
Počet tříd: 2 třídy na budově 4 + 1třída u školy na MŠ 78
Tvorba Švp: zástupce pro předškolní vzdělávání + IB: kolektiv pedagogů MŠ

2. Název školního vzdělávacího programu + Motto MŠ

Náš školní vzdělávací program nese název „**Děti jsme jen jednou**“, který vyjadřuje filozofii naší mateřské školy. Dětství je jedinečné a neopakovatelné období života, proto usilujeme o to, aby každý den strávený v mateřské škole byl pro děti naplněn hrou, poznáváním, bezpečím, přátelstvím a radostí.

Motto našeho vzdělávacího programu zní „**RADOST**“, protože právě radost vnímáme jako jednu ze základních hodnot, která prostupuje všemi oblastmi našeho působení. Radost z objevování, pohybu, hry, tvoření i vzájemné spolupráce považujeme za přirozenou součást dětství, kterou chceme u dětí rozvíjet a podporovat.

Motto jsme zpracovali také vizuálně – formou symbolických schodů, kde každé písmeno slova

RADOST představuje jeden z hlavních směrů našeho vzdělávání a každodenní praxe. Jednotlivé kroky na cestě k radosti ukazují hodnoty, které jsou pro nás důležité a které dětem nabízíme jako základní životní orientaci.

RADOST – šťastné děti v prostředí, které s podporou rodičů a pedagogů objevují svět, rostou v samostatnosti, tvořivosti a zdravém pohybu.“

Vize MŠ

Naši společnou vizí je vytvářet prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, spokojeně a přijímaně, mají možnost přirozeně rozvíjet své schopnosti, objevovat svět vlastním tempem a získávat pozitivní vztah k učení, sobě samým i ostatním.

Podstatou naší práce je RADOST, kterou chápeme jako symbol hodnot, na kterých stojí naše mateřská škola:

R – Rovnováha v každodenním životě

Podporujeme vyváženost mezi učením, hrou, odpočinkem a respektem k individualitě každého dítěte. Společně s rodiči vytváříme harmonické prostředí pro růst a rozvoj.

A – Aktivní pohyb a zdravý životní styl

Podporujeme přirozenou potřebu pohybu, pobyt v přírodě a zdravé životní návyky, které dětem přinášejí radost a vitalitu.

D – Děti šťastné a spokojené

Hlavním cílem je, aby děti prožívaly každý den s úsměvem, pocitem jistoty a bezpečí. Respektujeme jejich individualitu a jedinečné tempo vývoje.

O – Objevování světa a všestranný rozvoj

Prostřednictvím hry, tvořivých činností a zážitků vedeme děti k poznávání okolního světa a k rozvoji jejich schopností i dovedností.

S – Samostatnost, kreativita a tradice

Podporujeme dětskou samostatnost, tvořivé myšlení a radost z objevování. Zároveň pečujeme o tradice a hodnoty, které předáváme dalším generacím.

T – Týmová spolupráce s láskou

Naši kvalifikovaní pedagogové přistupují k dětem s respektem, trpělivostí a laskavostí. V úzké spolupráci s rodiči vytváříme prostředí, kde se každé dítě může plně rozvinout.

3. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Březová je školou s více než padesátiletou tradicí. Od svého vzniku prošla řadou změn – od původního žnového útulku a jednotřídní mateřské školy s jeslovým oddělením až po čtyřtřídní mateřskou školu s odloučeným pracovištěm v Leskovci. Od 1. ledna 2007 je mateřská škola součástí Základní školy Březová.

Svým charakterem jsme typickou venkovskou mateřskou školou. Obě pracoviště se nacházejí v klidném prostředí obklopeném přírodou. Blízkost lesů, luk, polí, rybníků i školních zahrad vytváří výborné podmínky pro environmentální vzdělávání, poznávání přírody a přirozený pohyb dětí. Během školního roku společně prožíváme řadu lidových tradic, zvyků a místních kulturních akcí, čímž posilujeme vztah dětí k regionu, jeho historii i komunitnímu životu.

Od 1. září 2026 poskytuje předškolní vzdělávání na dvou pracovištích – **Březová 78**, kde se nachází předškolní třída a nově zrekonstruované pracoviště **Březová 4 s nejmladší třídou Sluníček a střední třídou Saviček**. Celková kapacita mateřské školy činí 75 dětí.

Mateřská škola sdružuje děti ze sedmi okolních obcí. Přestože větší vzdálenost některých rodin omezuje každodenní osobní kontakt se zákonnými zástupci, usilujeme o partnerskou spolupráci založenou na otevřené komunikaci, vzájemné důvěře a respektu. Ke každodenní komunikaci využíváme informační aplikaci **Naše MŠ**, individuální konzultace i osobní setkávání při společných akcích školy.

Velkou výhodou pracoviště **Březová 78** je jeho propojení se základní školou. Každodenní kontakt předškolních dětí se školním prostředím, pedagogy i staršími spolužáky přispívá k plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání a usnadňuje jejich adaptaci na roli školáka.

4. Podmínky vzdělávání

Podmínky vzdělávání v naší mateřské škole vytvářejí bezpečné, podnětné a respektující prostředí, které podporuje harmonický rozvoj každého dítěte. Při jejich vytváření vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a z potřeb dětí, zaměstnanců i zákonných zástupců.

Usilujeme o vytváření prostředí, které umožňuje individualizované a diferencované vzdělávání, podporuje zdravý životní styl, samostatnost, spolupráci, aktivní učení hrou i přirozené poznávání okolního světa. Významnou součástí vzdělávání je každodenní pobyt venku, environmentální výchova a rozvoj gramotností prostřednictvím prožitkového učení a činností odpovídajících věku a možnostem dětí.

4.1 Věcné podmínky

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání na dvou pracovištích – **Březová 4** a **Březová 78**. Celkem jsou v provozu tři třídy – **Sluníčka**, **Sovičky** a **Šikulové**. Každá třída disponuje vlastními prostory včetně sociálního zázemí a šatny. Prostory mateřské školy kapacitně odpovídají stanovenému počtu dětí a splňují požadavky na bezpečné, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí.

Vybavení tříd je průběžně modernizováno. Na pracovišti **Březová 4** byla nově vybudována mateřská škola. Třída **Sluníček** je vybavena zcela novým nábytkem navrženým architekty s důrazem na funkčnost, estetiku a potřeby předškolních dětí. Ve třídě **Soviček** je umístěn kvalitní, téměř nový nábytek přestěhovaný z původních prostor. Třída **Šikulů** na pracovišti **Březová 78** je vybavena starším, avšak plně funkčním nábytkem, který je průběžně obnovován a doplňován. Šatny dětí jsou na obou pracovištích prostorné, přehledné a odpovídají potřebám dětí i jejich zákonných zástupců.

Dětský nábytek, tělovýchovné nářadí a náčiní, didaktické pomůcky i hygienická zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům dětí předškolního věku, splňují bezpečnostní a hygienické normy a jsou pravidelně kontrolovány a udržovány.

Hračky, didaktické pomůcky, knihy, výtvarný materiál i konstruktivní stavebnice jsou dětem volně dostupné v otevřených úložných systémech. Jednotlivé police a úložné prostory jsou označeny fotografiemi, obrázky nebo popisky tak, aby podporovaly samostatnost dětí při výběru, používání i úklidu pomůcek. Vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno podle potřeb jednotlivých tříd.

Všechny třídy jsou vybaveny notebookem a tablety s připojením k internetu. Digitální technologie jsou využívány přiměřeně věku dětí jako doplněk vzdělávací nabídky. Na pracovišti **Březová 4** jsou nově k dispozici dvě interaktivní tabule umístěné na mobilních stojanech, které umožňují jejich flexibilní využití v jednotlivých třídách s ohledem na věk dětí a aktuální vzdělávací potřeby.

Ve třídách postupně vytváříme tematicky zaměřené koutky a menší centra aktivit, která podporují samostatnost, spolupráci, tvořivost a prožitkové učení. Nejdéle jsou rozvíjena ve třídě **Šikulů**, kde navazují na principy center aktivit. Postupně jsou zaváděna také ve třídě **Soviček**. U nejmladších dětí ve třídě **Sluníček** jsou herní koutky vytvářeny s ohledem na jejich věk, individuální potřeby a adaptaci na prostředí mateřské školy. Koutky jsou označeny názvem, počtem pracovních míst, třídním symbolem a jsou vybaveny vhodnými pomůckami, hračkami i didaktickým materiálem.

Pro pohybové aktivity využíváme vhodné prostory obou pracovišť. Na pracovišti **Březová 4** mají děti k dispozici nově vybudovaný víceúčelový sál. Na pracovišti **Březová 78** slouží ke cvičení druhá třída,

kteřá je využívána také v rámci projektu **Se Sokolem do života**. V průběhu dne jsou pravidelně zařazovány spontánní i řízené pohybové aktivity.

Vytápění budovy na pracovišti **Březová 78** je zajištěno plynovou kotelnou. Nová budova na pracovišti **Březová 4** je vybavena moderním podlahovým vytápěním a technickým zázemím odpovídajícím současným standardům.

Součástí obou pracovišť jsou školní zahrady poskytující dostatek prostoru pro spontánní hru, pohybové aktivity, environmentální vzdělávání i odpočinek. Zahrady jsou vybaveny pískovišti, herními sestavami, skluzavkami, houpačkami, domečky, lezeckými prvky a dalším mobiliářem. Na pracovišti **Březová 4** byla vybudována zcela nová zahrada s velkým zastíněným pískovištěm, moderní herní sestavou, houpačkami, zemní trampolínou, vodním a pískovým prvkem i venkovní terasou, která umožňuje realizaci vzdělávacích činností venku. Na pracovišti **Březová 78** jsou využívány prvky vybudované v rámci projektu **Zahrady v přírodním stylu**, které podporují environmentální vzdělávání a přirozený kontakt dětí s přírodou.

Mateřská škola disponuje dostatečným množstvím sportovních pomůcek, odrážedel, koloběžek, míčů, balančních prvků a dalšího vybavení, které je průběžně obnovováno a doplňováno.

Environmentální vzdělávání podporujeme prostřednictvím pěstebních záhonů, hmyzích hotelů, ptačích budek a dalších přírodních prvků. Součástí péče o školní zahrady je také průběžná údržba zeleně, odborné ošetřování vzrostlých stromů a postupné vytváření nových přírodních a okrasných ploch za spolupráce městyse, rodičů i veřejnosti.

Při pobytu venku využíváme kromě školních zahrad také blízké okolí mateřské školy, veřejná dětská hřiště, multifunkční hřiště základní školy, zpevněné plochy i přírodní prostředí městyse.

Vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují platné bezpečnostní a hygienické předpisy. V rámci dalšího rozvoje školy průběžně vyhodnocujeme technický stav budov i vybavení a plánujeme jejich další modernizaci tak, aby prostředí mateřské školy dlouhodobě podporovalo kvalitní předškolní vzdělávání.

Naším cílem je i nadále udržovat a rozvíjet kvalitní materiální podmínky mateřské školy, průběžně modernizovat prostředí mateřské školy, rozšiřovat nabídku vzdělávacích pomůcek, podporovat rozvoj center aktivit a vytvářet inspirativní prostředí, které bude odpovídat současným trendům předškolního vzdělávání. Současně usilujeme o zachování věkově homogenních tříd, které umožňují lépe reagovat na individuální potřeby dětí a efektivně diferencovat vzdělávací nabídku. V následujících letech se chceme zaměřit na sjednocení vybavení třídy Soviček s architektonickým řešením třídy Sluníček tak, aby celé pracoviště Březová 4 tvořilo jednotný, estetický a funkční vzdělávací celek. Současně plánujeme postupnou modernizaci vybavení třídy Šikulů na pracovišti Březová 78.

Při všech úpravách prostředí usilujeme o zachování přehledného, estetického a podnětného prostředí, které podporuje samostatnost dětí, jejich orientaci v prostoru a přirozenou chuť učit se prostřednictvím hry a vlastního objevování.

4.2 Životaspráva, stravování

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající příslušným výživovým normám a zásadám zdravého stravování. Je dbáno na vhodnou skladbu jídelníčku, kvalitu a pestrost podávaných pokrmů a průběžné naplňování spotřebního koše. Usilujeme o zařazování kvalitních potravin s minimálním obsahem konzervantů a barviv, omezování nadměrně slazených nápojů a pravidelnou a pestrou nabídku ovoce a zeleniny. Informace o alergenech obsažených v jednotlivých pokrmech jsou zveřejňovány v souladu s platnými předpisy.

Při stravování respektujeme zdravotní stav a individuální potřeby dětí, včetně zdravotně odůvodněných dietních omezení a potravinových alergií. V případě potřeby je stravování dítěte řešeno individuálně ve spolupráci se zákonnými zástupci a školním stravováním. Zaměstnanci jsou v oblasti specifických dietních požadavků podle potřeby proškoleni.

V průběhu celého dne je dětem zajištěn dostatečný pitný režim. V každé třídě mají děti svůj označený hrníček umístěný na dostupném místě a nápoje jsou dětem volně přístupné. Děti se tak mohou kdykoliv podle vlastní potřeby napít. Pedagogové současně sledují dodržování pitného režimu a děti k pravidelnému příjmu tekutin přirozeně vedou a pobízejí. Při pobytu mimo budovu, zejména na školní zahradě a při delším pobytu venku, je pitný režim zajištěn také. Dětem je nabízena zejména voda, ovocné či bylinné čaje, minerální vody a další vhodné nápoje.

Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány odpovídající časové intervaly. Děti nejsou do jídla ani do ochutnávání nuceny. Respektujeme jejich individuální potřeby, stravovací návyky a aktuální chuť k jídlu. Vhodnou a nenásilnou motivací je podporujeme v poznávání nových chutí a potravin a vedeme je k vytváření pozitivního vztahu k pestrému a zdravému stravování.

Podporujeme samostatnost dětí také při stolování a přípravě svačin. Ve třídách Soviček a Šikulů se děti podle svých schopností aktivně zapojují do přípravy svačiny, například si samostatně mažou pečivo a volí si množství nabízeného jídla. Tato forma se nám osvědčuje nejen při rozvoji samostatnosti, sebeobsluhy a praktických dovedností, ale také přirozeně podporuje zájem dětí o jídlo a ochotu poznávat nové chutě.

Součástí nabídky je také oblíbený salátový bar, který dětem umožňuje samostatně si vybírat a servírovat nabízené druhy zeleniny podle vlastní chuti a potřeby. Děti jsou tím přirozeně vedeny k samostatnému rozhodování, přiměřenému odhadu množství jídla a vytváření pozitivního vztahu k zelenině a zdravému stravování.

Děti jsou přiměřeně svému věku a individuálním schopnostem vedeny k osvojování a upevňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Podporujeme jejich samostatnost při používání toalety, mytí a osušování rukou, oblékání, svlékání a dalších běžných sebeobslužných činnostech. V umývárkách jsou dětem k dispozici názorné obrazové materiály podporující správný postup při mytí rukou. Po jídle jsou děti vedeny k vyplachování úst vodou a k přirozenému vytváření návyků souvisejících s péčí o dutinu ústní. Pedagogové poskytují dětem potřebnou pomoc s ohledem na jejich věk a individuální možnosti, zároveň jim ponechávají dostatek prostoru a času k vlastnímu zvládnutí činnosti.

Denní režim mateřské školy je pravidelný, současně však dostatečně flexibilní. Umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí, aktuální situaci, průběh vzdělávacích činností i organizační potřeby školy. Při jeho uspořádání je dbáno na vyvážené střídání spontánních a řízených činností, pohybu, pobytu venku, stravování, odpočinku a relaxace.

Děti mají každodenně zajištěn dostatečně dlouhý pobyt venku. Jeho délka a náplň jsou přizpůsobovány aktuálním povětrnostním podmínkám, kvalitě ovzduší a dalším okolnostem. Pobyt venku není automaticky vynecháván při méně příznivém počasí, například při drobném dešti nebo po dešti; podle aktuálních podmínek může být upravena jeho délka, místo či charakter činností. Omezen nebo vynechán je zejména tehdy, pokud podmínky neumožňují bezpečný a zdravý prospěšný pobyt dětí venku.

Dětem poskytujeme dostatek příležitostí k přirozenému pohybu v průběhu celého dne. Volný a spontánní pohyb je podporován při pobytu na školní zahradě a při dalších venkovních aktivitách, ale

také v prostorách mateřské školy s ohledem na bezpečnost dětí a prostorové možnosti jednotlivých tříd. Pohybové aktivity jsou přirozenou součástí každodenního vzdělávání.

V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Po obědě je všem dětem vytvořen prostor pro zklidnění a odpočinek. Děti nejsou ke spánku nuceny a délka odpočinku je přizpůsobována jejich věku a individuálním potřebám.

Dětem s nižší potřebou spánku jsou po přiměřené době odpočinku nabízeny klidové činnosti a nespací aktivity tak, aby nebyl rušen odpočinek ostatních dětí. Mohou například pracovat s knihou, věnovat se individuálním činnostem, dokončovat započaté výtvarné či jiné aktivity nebo využívat další klidnou vzdělávací nabídku. Zejména u nejstarších dětí je postupně respektována jejich nižší potřeba spánku a vytvářen prostor pro klidné činnosti odpovídající jejich věku a individuálním potřebám.

Pedagogičtí pracovníci respektují zásady zdravého životního stylu a svým chováním, postoji a každodenními návyky poskytují dětem přirozený pozitivní vzor. Děti jsou přiměřeně svému věku vedeny k péči o vlastní zdraví, k osvojování zdravých stravovacích a hygienických návyků, k pravidelnému pohybu, pobytu venku a k postupnému vnímání vlastních tělesných potřeb.

4.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytvářejí prostředí založené na vzájemném respektu, důvěře, bezpečí a vstřícnosti tak, aby se děti cítily spokojeně, jistě a přijímaně. Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho potřeby, možnosti, tempo a aktuální prožívání. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvyhodňováno ani znevýhodňováno.

Zvláštní pozornost věnujeme adaptačnímu období nově přichozích dětí. Adaptace probíhá individuálně podle potřeb dítěte a ve spolupráci se zákonnými zástupci. V případě potřeby umožňujeme krátkodobou přítomnost rodiče ve třídě a postupné prodlužování pobytu dítěte v mateřské škole. Dítě může zpočátku absolvovat pouze část programu a pro zvýšení pocitu jistoty si může přinést oblíbeného plyšáka či jiný osobní předmět z domova.

Dětem poskytujeme přiměřenou míru svobody a možnost volby při respektování společně nastavených pravidel soužití a bezpečnosti. Vzdělávací nabídka počítá s aktivní účastí dítěte, podporuje jeho samostatnost a vlastní rozhodování. Respektujeme individuální tempo dětí a podle charakteru činnosti jim umožňujeme započatou práci dokončit později.

Komunikace pedagogů s dětmi je respektující, vstřícná a nenásilná. Dětem nasloucháme, poskytujeme jim prostor pro vyjádření vlastního názoru, potřeb a pocitů. Převažuje pozitivní hodnocení, povzbuzení a ocenění snahy a individuálního pokroku dítěte. Podporujeme zdravé sebevědomí, důvěru ve vlastní schopnosti a právo dítěte přiměřeným způsobem odmítnout situaci či činnost, která je mu nepříjemná.

Důležitou součástí každodenního života mateřské školy je práce s emocemi. Děti podporujeme v jejich rozpoznávání, pojmenovávání a přiměřeném vyjadřování. Využíváme rozhovory, situační učení, obrázky, smajlíky a další vhodné pomůcky a programy podporující rozvoj emočních a sociálních dovedností. Ve třídách mají děti k dispozici také klidová a relaxační místa, která mohou využít v případě potřeby odpočinku či zklidnění.

Děti jsou seznamovány s jasnými a srozumitelnými pravidly vzájemného soužití. U mladších dětí jsou pravidla podporována názorným obrázkovým zpracováním, starší děti se aktivně podílejí na jejich vytváření. Tím podporujeme jejich spoluodpovědnost za příjemné a bezpečné prostředí třídy.

Pedagogové věnují průběžnou pozornost vztahům mezi dětmi a ovlivňují je prosociálním směrem. Rozvíjejí vzájemnou pomoc, ohleduplnost, toleranci, empatii, respekt k odlišnostem a schopnost

spolupracovat. Děti jsou postupně vedeny k řešení běžných konfliktů, respektování osobních hranic a bezpečnému chování. Součástí pedagogického působení je prevence rizikového chování, ubližování a šikany.

Denní život mateřské školy je pro děti srozumitelný a přiměřeně předvídatelný, zároveň však dostatečně flexibilní, aby bylo možné reagovat na jejich aktuální potřeby a situace. Všichni zaměstnanci přistupují k dětem i jejich zákonným zástupcům taktně, citlivě a s respektem a chrání soukromí dítěte a jeho rodiny.

4.4 Organizace

Organizace dne v mateřské škole je nastavena pružně a umožňuje reagovat na aktuální situaci, potřeby a zájmy dětí. Pevně stanoveny jsou zejména časy související se stravováním a provozem mateřské školy, ostatní činnosti jsou přizpůsobovány průběhu dne a vzdělávacím potřebám dětí.

V průběhu dne je dbáno na vyvážené zastoupení spontánních, řízených a nepřímo řízených činností, pohybových aktivit, pobytu venku, odpočinku a relaxace. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, mohou ji podle možností dokončit nebo v ní později pokračovat.

Vzdělávací činnosti jsou organizovány individuálně, skupinově i společně podle jejich charakteru a potřeb dětí. Vytváříme podmínky pro aktivní zapojení dětí, jejich samostatnost, spolupráci a možnost vlastní volby. Plánování vzdělávací nabídky vychází z potřeb, zájmů, možností a zkušeností dětí a respektuje jejich individuální tempo.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné prostorové a materiální podmínky. Pomůcky a prostředí jsou připravovány tak, aby byly dětem dostupné a podporovaly jejich samostatnost a aktivní zapojení.

Mateřská škola může dětem nabízet také další zájmové a nadstandardní aktivity. Jejich nabídka se může v jednotlivých školních letech měnit, účast dětí je dobrovolná a je podmíněna souhlasem zákonných zástupců. Tyto aktivity jsou organizovány tak, aby vhodně doplňovaly vzdělávací nabídku mateřské školy a nenarušovaly základní potřeby dětí.

Stanovené počty dětí ve třídách nejsou překračovány. Spojování tříd je omezeno na nezbytné organizační situace s ohledem na zajištění bezpečnosti, kvality vzdělávání a individuálních potřeb dětí.

4.5 Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy je součástí systému řízení celé organizace ZŠ a MŠ Brezová. Kompetence, pravomoci, povinnosti a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních a dalších vnitřních dokumentech školy. Řízení předškolního vzdělávání zajišťuje ředitel školy ve spolupráci se zástupcem ředitele pro předškolní vzdělávání.

Důraz je kladen na otevřenou komunikaci, vzájemnou informovanost a spolupráci všech zaměstnanců. Informace jsou předávány průběžně prostřednictvím osobního kontaktu, pedagogických a provozních porad, elektronické komunikace a dalších informačních kanálů školy. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání zajišťuje pravidelný kontakt s oběma pracovišti mateřské školy a podle potřeby operativně řeší vzniklé organizační, pedagogické a provozní situace.

Vedení školy vytváří podmínky pro příznivé pracovní klima, podporuje týmovou spolupráci a zapojení zaměstnanců do plánování, rozhodování a dalšího rozvoje mateřské školy. Názory a podněty zaměstnanců jsou respektovány a pedagogům je poskytován prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost a odpovědnost za svěřenou oblast.

Plánování práce mateřské školy vychází z potřeb dětí, zaměstnanců a školy, z výsledků průběžného hodnocení a evaluace a z aktuálních podmínek. Pedagogické a provozní porady jsou plánovány pravidelně a podle aktuální potřeby. Kontrolní a evaluační činnost se zaměřuje na pedagogickou, organizační i provozní oblast a její výsledky jsou využívány jako podklad pro další plánování a zkvalitňování práce mateřské školy.

Při plánování a realizaci významnějších akcí školy spolupracují zaměstnanci na jejich organizačním a personálním zajištění. Mateřská škola rozvíjí spolupráci se základní školou, zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními a dalšími organizacemi a odborníky, kteří přispívají ke kvalitě předškolního vzdělávání a podle potřeby se podílejí na řešení individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

Na tvorbě, realizaci a průběžném vyhodnocování školního vzdělávacího programu se podílí pedagogický tým mateřské školy. ŠVP je vnímán jako otevřený dokument, který je podle výsledků evaluace, zkušeností pedagogů a měnících se potřeb školy průběžně vyhodnocován a aktualizován.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

Personální zajištění mateřské školy odpovídá jejím provozním a vzdělávacím potřebám. Pedagogický tým tvoří zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání, učitelky mateřské školy a podle aktuálních potřeb také asistenti pedagoga či další podpůrní pracovníci. Provoz jednotlivých pracovišť zajišťují provozní zaměstnanci.

Převážná část pedagogického týmu splňuje požadavky odborné kvalifikace. Pedagogové, kteří si odbornou kvalifikaci aktuálně doplňují studiem, pracují v úzké spolupráci se zkušenými a kvalifikovanými kolegyněmi. Je jim poskytována metodická a odborná podpora a podle potřeby je využíván systém uvádějícího a začínajícího pedagoga. Důraz je kladen na průběžné konzultace, společné plánování, vzájemné hospitace, předávání zkušeností a reflexi pedagogické práce.

Pracovní doba pedagogických pracovníků je organizována s ohledem na potřeby dětí a provoz jednotlivých pracovišť. Souběžné působení dvou pedagogů je zajišťováno zpravidla v rozsahu nejméně 2,5 hodiny denně, zejména v organizačně a pedagogicky náročnějších částech dne. Při nepřítomnosti pedagogického pracovníka je podle možností zajišťováno zastupování tak, aby byla zachována kvalita a kontinuita vzdělávání.

Pedagogický tým úzce spolupracuje. Pedagogové sdílejí zkušenosti a příklady dobré praxe, vzájemně se inspiřují, navštěvují své vzdělávací činnosti a získané poznatky společně reflektují. Prostor pro vzájemné předávání zkušeností je vytvářen také v rámci pedagogických porad a dalších pracovních setkání. Zkušenější pedagogové poskytují podporu méně zkušeným kolegům a přispívají k jejich profesnímu rozvoji.

Pedagogičtí pracovníci se průběžně dále vzdělávají. Další vzdělávání vychází z potřeb mateřské školy, profesního zaměření jednotlivých pedagogů a aktuálních požadavků předškolního vzdělávání a je podrobněji rozpracováno v plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Získané poznatky jsou využívány v pedagogické praxi a sdíleny v rámci týmu.

Kompetence a odpovědnost jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny. Pedagogové pracují profesionálně, v souladu s pedagogickými a metodickými zásadami předškolního vzdělávání a společně vytvářejí podmínky pro kvalitní vzdělávání a individuální podporu dětí.

V případech, kdy vzdělávací nebo podpůrné potřeby dítěte vyžadují odbornou péči přesahující kompetence mateřské školy, spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky, vždy v součinnosti se zákonnými zástupci dítěte.

Provozní zajištění obou pracovišť je organizováno s ohledem na jejich konkrétní podmínky, počet tříd a provozní potřeby tak, aby bylo zajištěno bezpečné, hygienické a funkční prostředí pro děti i zaměstnance.

4.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráci mateřské školy s rodinou považujeme za důležitou součást kvalitního předškolního vzdělávání. Usilujeme o partnerský vztah založený na vzájemné důvěře, otevřenosti, respektu a vstřícnosti. Respektujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí a jejich rodin a společně hledáme postupy, které podporují spokojenost, rozvoj a vzdělávání dítěte.

Spolupráce s rodinou začíná již před nástupem dítěte do mateřské školy. Při zápisu mají rodiče s dětmi možnost seznámit se s prostředím školy a získat základní informace. Pro nově nastupující děti a jejich rodiče organizujeme setkání před zahájením školního roku, při kterém jsou seznámeni s organizací, provozem a dalšími důležitými informacemi. V adaptačním období spolupracujeme s rodiči individuálně s ohledem na potřeby konkrétního dítěte.

Rodiče jsou průběžně informováni o prospívání dítěte, jeho individuálních pokrocích, rozvoji a vzdělávání. V případě potřeby jsou nabízeny individuální konzultace, při nichž mohou pedagogové a zákonní zástupci společně hledat vhodné vzdělávací a výchovné postupy. Při komunikaci respektujeme soukromí rodiny, zachováváme diskrétnost a s důvěrnými informacemi nakládáme citlivě.

Důležitým informačním a komunikačním prostředkem je aplikace **Naše MŠ**, jejímž prostřednictvím rodičům předáváme aktuální informace o dění v mateřské škole, připravovaných akcích, organizaci vzdělávání a dalších záležitostech. Aplikace umožňuje také obousměrnou komunikaci mezi mateřskou školou a zákonnými zástupci. Dalším zdrojem informací jsou webové stránky školy a osobní kontakt s pedagogy.

Rodiče mají možnost zapojovat se do života mateřské školy, účastnit se společných akcí a podle svých možností přispívat k jejich realizaci. Mohou přicházet s vlastními náměty, připomínkami a podněty týkajícími se života a fungování mateřské školy. Jejich zpětná vazba je vnímána jako jeden z podkladů pro další rozvoj školy.

Mateřská škola podporuje rodiny také v otázkách souvisejících s výchovou a vzděláváním dětí. Podle potřeby poskytujeme základní poradenskou podporu a doporučujeme možnost využití dalších odborných služeb. Při řešení individuálních potřeb dítěte usilujeme o jednotný a partnerský postup rodiny, mateřské školy a případně dalších odborníků.

Společná setkávání, školní a třídní akce vytvářejí prostor nejen pro předávání informací, ale také pro neformální setkávání, vzájemné poznávání a posilování vztahů mezi rodinou a mateřskou školou.

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání všech dětí s respektováním jejich individuálních vzdělávacích potřeb, možností a schopností. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z principu individualizace a poskytování takové míry podpory, která dítěti umožňuje aktivně se zapojovat do života třídy a maximálně rozvíjet jeho vzdělávací potenciál.

Základem pro včasné rozpoznání vzdělávacích potřeb dítěte je **průběžná pedagogická diagnostika**. Pedagogové systematicky sledují vývoj a individuální pokroky jednotlivých dětí, vedou diagnostické záznamy a využívají dětská portfolia. Získané poznatky jsou využívány při plánování a diferenciaci

vzdělávací nabídky, volbě vhodných metod a forem práce i při poskytování individuální podpory dítěti.

Podmínky vzdělávání přizpůsobujeme konkrétním potřebám dítěte. Podle potřeby upravujeme organizaci vzdělávání, metody a formy práce, tempo činností, prostředí třídy a využíváme vhodné didaktické a kompenzační pomůcky. K dispozici jsou mimo jiné obrazové a komunikační karty, piktogramy, vizualizace denního režimu a další pomůcky podporující orientaci, komunikaci a samostatnost dítěte.

Podpůrná opatření jsou poskytována v souladu s platnými právními předpisy a doporučeními školského poradenského zařízení. Pokud obtíže dítěte vyžadují odborné posouzení, doporučujeme zákonným zástupcům využití služeb školského poradenského zařízení. Na základě jeho doporučení škola zajišťuje stanovená podpůrná opatření, případně vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu či podporu asistenta pedagoga. Účinnost poskytované podpory je průběžně sledována a vyhodnocována.

U dětí s odkladem povinné školní docházky postupuje mateřská škola v souladu s aktuálními právními předpisy a doporučením školského poradenského zařízení. Je-li součástí doporučených podpůrných opatření vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, mateřská škola tento plán zpracovává, realizuje a průběžně vyhodnocuje ve spolupráci se zákonnými zástupci a příslušným školským poradenským zařízením.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je důležitá úzká spolupráce všech pedagogických pracovníků. Pedagogové si předávají informace, společně plánují vhodné vzdělávací postupy a průběžně vyhodnocují pokroky dítěte. Koordinaci péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje **zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání**.

Mateřská škola spolupracuje zejména s pedagogicko-psychologickými poradnami v Opavě a Vítkově a se speciálně pedagogickými centry podle individuálních potřeb dítěte. Spolupráce probíhá formou konzultací, předávání potřebných informací a podle potřeby také návštěv pracovníků školských poradenských zařízení přímo v mateřské škole.

Nedílnou součástí podpory je partnerská spolupráce se zákonnými zástupci dítěte. Pedagogové s nimi pravidelně konzultují vývoj a pokroky dítěte, domlouvají společné postupy a respektují důvěrnost sdělovaných informací.

V rámci prevence a podpory správného vývoje komunikačních schopností je v mateřské škole realizována **logopedická prevence vedená proškoleným pedagogickým pracovníkem**. V případě potřeby je zákonným zástupcům doporučena návazná odborná péče.

4.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky pro rozpoznávání a rozvoj nadání, mimořádného nadání, zájmů a individuálního potenciálu každého dítěte. Pedagogové při průběžném pozorování a pedagogické diagnostice sledují oblasti, ve kterých dítě projevuje výraznější schopnosti, zájem, tvořivost či rychlejší tempo rozvoje.

Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme individuálním možnostem a schopnostem dítěte tak, aby jeho potenciál mohl být dále rozvíjen. Dítěti nabízíme podnětné a přiměřeně náročné činnosti, možnost hlubšího poznávání, objevování, experimentování, tvořivého řešení problémů a samostatné práce. Dbáme přitom na všestranný a vyvážený rozvoj osobnosti dítěte.

Pro rozvoj nadání využíváme rozmanité didaktické pomůcky, knihy, konstruktivní a tvořivý materiál, deskové a logické hry i digitální technologie. Podle potřeb dítěte vzdělávací nabídku obohacujeme o náročnější nebo specificky zaměřené činnosti a materiály.

Pedagogové vytvářejí prostředí, ve kterém je podporována zvědavost, iniciativa, tvořivost a vlastní aktivita dítěte. Respektují jeho individuální tempo a umožňují mu pracovat samostatně, ve dvojici, v menší skupině i společně s ostatními dětmi. Důležitá je současně podpora sociálních vztahů a přirozeného začlenění dítěte do kolektivu.

Rozvoj dítěte průběžně sledujeme a vyhodnocujeme prostřednictvím **pedagogické diagnostiky a dětského portfolia**. Získané poznatky využíváme při dalším plánování a individualizaci vzdělávací nabídky.

V případě výrazných projevů nadání spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte a podle potřeby doporučujeme odborné posouzení školským poradenským zařízením. Na základě jeho doporučení vytváříme odpovídající podmínky a zajišťujeme potřebnou podporu v souladu s platnými právními předpisy.

Nedílnou součástí podpory nadaného dítěte je **partnerská spolupráce se zákonnými zástupci**. Pedagogové s nimi sdílejí poznatky o zájmech, schopnostech a pokrocích dítěte a společně hledají vhodné možnosti jeho dalšího rozvoje.

4.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let s ohledem na jejich vývojová specifika, individuální potřeby a možnosti. Pedagogové respektují zejména zvýšenou potřebu bezpečí a jistoty, individuální péče, pravidelnosti, odpočinku, pohybu a spontánní hry. Dětem je poskytován dostatek času pro postupné osamostatňování a zvládání běžných sebeobslužných činností.

Prostředí mateřské školy je přizpůsobeno věku a potřebám nejmladších dětí. Nábytek, hračky, didaktické pomůcky a materiály jsou voleny s ohledem na jejich bezpečnost a věkovou přiměřenost. Drobné nebo jinak nevhodné předměty jsou umístěny mimo jejich dosah. Děti mají dostatek prostoru pro volný pohyb, spontánní hru, klid i odpočinek. Hygienické zázemí odpovídá potřebám této věkové skupiny.

Zvýšenou pozornost věnujeme adaptačnímu období, jehož průběh a délku přizpůsobujeme individuálním potřebám dítěte. Ve spolupráci se zákonnými zástupci usilujeme o postupné a citlivé začlenění dítěte do prostředí mateřské školy, navázání vztahu důvěry s pedagogy a vytvoření pocitu bezpečí a jistoty.

Denní režim je pravidelný, současně však dostatečně flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální potřeby nejmladších dětí. Poskytujeme dostatek času na stravování, hygienu, oblékání a další sebeobslužné činnosti. Respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku. Činnosti přizpůsobujeme kratší době soustředění a dbáme na jejich přirozené střídání.

Vzdělávání dětí této věkové skupiny je založeno především na spontánní hře, pohybu, smyslovém poznávání, praktických zkušenostech, prožitkovém a situačním učení a učení nápodobou. Dětem poskytujeme dostatek příležitostí k objevování, experimentování a opakování činností. Vzdělávací nabídka, její náročnost i délka jsou přizpůsobovány individuálním možnostem, schopnostem, zájmům a aktuálním potřebám dítěte.

Organizace práce pedagogických pracovníků je nastavena tak, aby zejména v organizačně náročnějších částech dne umožňovala poskytovat nejmladším dětem potřebnou míru individuální podpory a zajistit jejich bezpečnost.

Důležitou součástí vzdělávání je úzká spolupráce se zákonnými zástupci. Pedagogové s rodiči průběžně konzultují adaptaci dítěte, jeho potřeby a pokroky, zejména v oblasti sebeobsluhy, komunikace a sociálního začleňování, a společně hledají vhodné postupy podporující jeho další rozvoj.

4.11 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a dětí pocházejících z odlišného jazykového a kulturního prostředí. Při jejich vzdělávání respektujeme individuální potřeby dítěte, jeho jazykovou úroveň, kulturní prostředí, ze kterého přichází, i dosavadní zkušenosti.

Jazykovou podporu poskytujeme dítěti již od jeho nástupu do mateřské školy. Pedagogové přizpůsobují způsob komunikace a vzdělávací nabídku aktuální úrovni porozumění dítěte. Využívají názornost, gesta, obrázky, komunikační karty, piktogramy, praktické činnosti, opakování a další prostředky usnadňující porozumění a postupné osvojování českého jazyka.

Zvýšenou pozornost věnujeme **adaptačnímu období a začlenění dítěte do kolektivu**. Vytváříme bezpečné a přijímající prostředí, podporujeme navazování vztahů s vrstevníky a respektujeme individuální tempo dítěte při osvojování nového jazyka a orientaci v prostředí mateřské školy.

Rozvoj jazykových a komunikačních dovedností probíhá především v přirozených každodenních situacích, při hře a společných činnostech. Pedagogové cíleně podporují porozumění českému jazyku, postupné rozšiřování slovní zásoby a schopnost dítěte dorozumět se a aktivně se zapojovat do života třídy. Při plánování jazykové podpory vycházejí také z průběžné pedagogické diagnostiky.

Při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka využíváme **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání** a další aktuální metodické materiály. Jazykovou přípravu dětí v povinném předškolním vzdělávání zajišťujeme v souladu s platnými právními předpisy. Při naplnění stanoveného počtu dětí je vytvořena skupina pro jazykovou přípravu; v ostatních případech je jazyková podpora poskytována individuálně v rámci běžných vzdělávacích činností.

Důležitou součástí podpory je **partnerská spolupráce se zákonnými zástupci dítěte**. Při komunikaci respektujeme případnou jazykovou bariéru a podle potřeby využíváme vhodné prostředky usnadňující vzájemné porozumění. Rodině poskytujeme potřebné informace o průběhu vzdělávání, adaptaci a jazykovém rozvoji dítěte.

5. Organizace vzdělávání

5.1 Uspořádání tříd:

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání na dvou pracovištích – **Březová 4 a Březová 78**. Je organizována do tří tříd, které jsou uspořádány převážně podle věku dětí.

Na pracovišti **Březová 4** jsou umístěny třídy **Sluníčka**, určená převážně dětem ve věku od 2 do 3,5 let, a **Sovičky**, kterou navštěvují převážně děti ve věku od 3,5 do 5 let. Na pracovišti **Březová 78** je umístěna třída **Šikulové**, určená převážně dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a dětem s odkladem povinné školní docházky.

Počty dětí v jednotlivých třídách jsou stanoveny v souladu s platnými právními předpisy, kapacitou mateřské školy a aktuálními podmínkami jednotlivých pracovišť.

5.2 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Při zařazování dětí do jednotlivých tříd přihlížíme zejména k jejich **věku, individuálním potřebám, vývojovým možnostem a aktuálnímu složení tříd**. Zohledňujeme také sourozenecké vazby a v odůvodněných případech, umožňují-li to organizační podmínky mateřské školy, také přání zákonných zástupců.

Rozdělení dětí do tříd není neměnné a může být upraveno s ohledem na aktuální potřeby dětí a organizační podmínky mateřské školy.

5.3 Režim dne:

6:30 - 9:15	scházení dětí, spontánní hry, zájmové, tvořivé, estetické činnosti, individuální plánované činnosti pohybové aktivity (lokomoč. a nelokomoč. pohybové činnosti) hygiena, svačinka didakticky zacílené činnosti řízené či nepřímo řízené učitelkou (forma řízených činností - skupinových, individuálních, frontálních)
9:15 - 11:15	hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku (při vhodném počasí se prodlužuje – i odpoledne)
11:15 - 12:00	příprava na odpočinek, oběd, doplňkové činnosti, oběd
12:00 - 13:45	hygiena, relaxační chvilka (literární, hudební), odpolední odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, ind. aktivity pro nespící
13:45 - 14:15	hygiena, svačinka
14:15 - 16:00	odpolední zájmové činnosti, spontánní hry a individuální didakticky cílené činnosti, rozcházení dětí

5.4 Souběžné působení pedagogických pracovníků

Organizace přímé pedagogické činnosti je nastavena tak, aby bylo zajištěno souběžné působení pedagogických pracovníků zejména v organizačně náročnějších částech dne. Souběžné působení je využíváno především při individualizaci vzdělávání, skupinových a pohybových činnostech, pobytu venku, vycházkách, výletech, kulturních a dalších akcích mateřské školy. Umožňuje pružněji reagovat na individuální potřeby dětí a přispívá k zajištění jejich bezpečnosti.

5.5 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání v souladu s platnými právními předpisy a do stanovené kapacity mateřské školy. Podmínky, termín, místo a způsob podání žádosti o přijetí jsou zveřejňovány před zápisem způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kritéria pro přijímání dětí jsou stanovována pro příslušný zápis a zveřejňována samostatně.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání také v průběhu školního roku, umožňuje-li to kapacita mateřské školy.

5.6 Individuální vzdělávání dítěte

Povinné předškolní vzdělávání lze v souladu s platnými právními předpisy plnit také formou individuálního vzdělávání. Zákonný zástupce dítěte tuto skutečnost oznámí řediteli školy způsobem a v termínech stanovených školským zákonem.

Mateřská škola doporučí zákonnému zástupci oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Při jejich stanovení vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a školního vzdělávacího programu.

Mateřská škola ve stanoveném termínu ověřuje úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání dítěte. Způsob a termíny ověřování jsou stanoveny ve školním řádu mateřské školy.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

6.1 Zaměření školy

Náš školní vzdělávací program nese název „**Dětmi jsme jen jednou**“, protože vycházíme z přesvědčení, že období dětství je jedinečné a neopakovatelné. Usilujeme o to, aby děti prožívaly čas v mateřské škole v prostředí, ve kterém se cítí bezpečně, spokojeně a přijímané. Důležitou hodnotou našeho vzdělávacího programu je **RADOST** – radost z objevování, poznávání, tvoření, pohybu, hry, společných zážitků a vztahů s druhými.

Vzdělávání stavíme na hře, přirozené zvědavosti a vlastní aktivitě dítěte. Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho potřeby, možnosti, schopnosti, zájmy i vlastní tempo. Podporujeme samostatnost, tvořivost, spolupráci, vzájemný respekt a vytváření pozitivních vztahů mezi dětmi, pedagogy a zákonnými zástupci.

Mateřská škola není zaměřena na žádný specifický vzdělávací program. Sledujeme současné přístupy a inspirujeme se vhodnými metodami a prvky, které smysluplně využíváme s ohledem na potřeby dětí, podmínky školy a cíle předškolního vzdělávání. Vycházíme také z prostředí, ve kterém děti žijí, z tradic, aktuálního dění a přirozených situací vznikajících v životě mateřské školy.

Vzdělávací obsah ŠVP je uspořádán do **integrovaných bloků**, které se v průběhu školního roku vzájemně prolínají a umožňují pedagogům pružně reagovat na potřeby, zájmy a zkušenosti dětí i na aktuální situace. Integrované bloky jsou dále rozpracovávány na úrovni jednotlivých tříd s ohledem na věk, možnosti, potřeby a aktuální složení dětské skupiny.

Při plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání vycházejí pedagogové z RVP PV, ŠVP, průběžného pedagogického pozorování a diagnostiky. Vzdělávací nabídku plánují tak, aby podporovala všestranný rozvoj dítěte a současně umožňovala individualizaci vzdělávání.

6.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé cíle našeho školního vzdělávacího programu vycházejí z rámcových cílů předškolního vzdělávání stanovených v RVP PV. Směřujeme k všestrannému rozvoji dítěte, podporujeme jeho individualitu, samostatnost, aktivitu a vytváříme základy pro jeho další vzdělávání a život.

1) Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

Podporujeme tělesný, psychický, sociální i emocionální rozvoj dítěte. Rozvíjíme jeho schopnost učit se, poznávat, objevovat, komunikovat, tvořit a získávat nové zkušenosti. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu, podporujeme jejich přirozenou zvědavost a vytváříme podmínky pro rozvoj individuálních schopností a dovedností.

2) Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Vedeme děti k respektu k sobě i druhým, ohleduplnosti, spolupráci, toleranci a vzájemné pomoci. Podporujeme vytváření pozitivních vztahů, vztahu k rodině, místu, ve kterém děti žijí, přírodě, tradicím a kulturním hodnotám. Učíme děti vnímat rozmanitost lidí jako přirozenou součást života.

3) Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Podporujeme samostatnost, sebedůvěru, schopnost vyjadřovat své potřeby, názory a postoje a

přiměřeně se rozhodovat. Vedeme děti k odpovědnosti za vlastní jednání, k aktivnímu zapojování do společných činností a k respektování dohodnutých pravidel soužití.

6.3 Dlouhodobé vzdělávací aktivity mateřské školy

V návaznosti na dlouhodobé cíle vzdělávacího programu se ve vzdělávání zaměřujeme na oblasti, které považujeme za důležité pro všestranný rozvoj dítěte. Jednotlivé priority se přirozeně prolínají vzdělávací nabídkou a jsou naplňovány s ohledem na věk, individuální možnosti, potřeby a zájmy dětí.

- 1) **Rozvoj komunikačních a jazykových dovedností a čtenářské pregramotnosti**
Podporujeme správný řečový a jazykový rozvoj, schopnost vyjadřovat své myšlenky, pocity a potřeby, naslouchat druhým a porozumět sdělení. Vytváříme pozitivní vztah ke knihám, četbě a vyprávění, rozvíjíme předčtenářské dovednosti a využíváme preventivní logopedické aktivity.
- 2) **Podpora zdraví, pohybu a bezpečného chování**
Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu, přirozenému pohybu, péči o vlastní zdraví a postupnému osvojování zdravých návyků. Rozvíjíme pohybové schopnosti a dovednosti a vedeme děti k rozpoznávání možných rizik a bezpečnému chování v běžných situacích, při pobytu venku, na výletech i v dopravním prostředí.
- 3) **Environmentální vzdělávání a vztah k místu, kde žijeme**
Podporujeme pozitivní vztah dětí k přírodě a prostředí, ve kterém žijí. Vytváříme příležitosti k přímému pozorování, objevování a poznávání přírody, vedeme děti k odpovědnému zacházení s přírodními zdroji a k jednoduchým činnostem podporujícím ochranu životního prostředí.
- 4) **Rozvoj matematické pregramotnosti, logického myšlení a objevování**
V přirozených situacích, hrách a praktických činnostech rozvíjíme matematické představy, prostorovou orientaci, logické myšlení, schopnost porovnávat, třdit, uspořádávat, odhadovat a hledat různá řešení.
- 5) **Polytechnické, badatelské a tvořivé činnosti**
Podporujeme manuální zručnost, tvořivost, technické myšlení a přirozenou potřebu dětí zkoumat a objevovat. Poskytujeme jim příležitosti pracovat s různými materiály, pomůckami a jednoduchými nástroji, experimentovat, konstruovat, hledat vlastní postupy a učit se prostřednictvím praktické zkušenosti.
- 6) **Rozvoj digitální pregramotnosti**
Digitální technologie využíváme smysluplně, přiměřeně věku dětí a jako jeden z prostředků podporujících poznávání, tvořivost, objevování a učení. Vedeme děti k postupnému získávání základních zkušeností s digitálními technologiemi a k jejich bezpečnému a přiměřenému používání.
- 7) **Podpora prosociálního chování, bezpečných vztahů a prevence rizikového chování**
Vytváříme prostředí založené na důvěře, respektu, spolupráci a vzájemné pomoci. Vedeme děti k rozpoznávání a vyjadřování emocí, respektování hranic vlastních i druhých, řešení běžných konfliktů přiměřeným způsobem a k vědomí, že v obtížné situaci mohou požádat o pomoc. Preventivní působení je přirozenou součástí každodenního života mateřské školy a je dále rozpracováno v preventivním programu školy.

6.4 Klíčové kompetence

Vzdělávání v mateřské škole směřuje k postupnému vytváření základů klíčových kompetencí důležitých pro další vzdělávání i život dítěte. Jejich rozvoj probíhá průběžně ve všech vzdělávacích činnostech, v přirozených situacích, při hře i v každodenním životě mateřské školy. Úroveň jejich osvojení je u jednotlivých dětí individuální.

1) **Kompetence k učení**

Podporujeme dítě v přirozené zvědavosti, zájmu o poznávání, objevování a experimentování. Vedeme je k pozorování, kladení otázek, hledání souvislostí a využívání získaných zkušeností v dalších situacích. Vytváříme podmínky, aby dítě mohlo prožívat radost z poznávání a vlastního pokroku.

2) Kompetence k řešení problémů

Vedeme dítě k tomu, aby si všímalo problémů a situací kolem sebe, přemýšlelo o nich a hledalo možná řešení. Podporujeme samostatnost, tvořivost, logické uvažování, experimentování a učení prostřednictvím pokusu a zkušenosti. Dítě povzbuzujeme, aby se nebálo chybovat a hledalo vlastní cestu k řešení.

3) Komunikativní kompetence

Podporujeme schopnost dítěte vyjadřovat své myšlenky, potřeby, pocity a zkušenosti, naslouchat druhým a vést dialog. Rozvíjíme slovní zásobu, porozumění, kulturu řečového projevu i další způsoby komunikace. Vytváříme základy dovedností předcházejících čtení a psaní a podporujeme zájem o knihy, jazyk a sdělování.

4) Sociální a personální kompetence

Vedeme dítě k postupnému uvědomování si sebe sama, svých potřeb, možností a hranic. Podporujeme schopnost navazovat vztahy, spolupracovat, respektovat druhé, domlouvat se a podílet se na společných pravidlech. Učíme děti přiměřeně řešit konflikty, chránit své hranice, respektovat hranice druhých a v případě potřeby požádat o pomoc.

5) Činnostní a občanské kompetence

Podporujeme aktivitu, samostatnost, odpovědnost a schopnost dítěte rozhodovat se přiměřeně svému věku. Vedeme děti k respektování společně vytvořených pravidel, péči o své okolí, zdraví a bezpečí a k ohleduplnému jednání vůči druhým i prostředí, ve kterém žijí. Vytváříme příležitosti, aby děti mohly spolurozhodovat, přicházet s vlastními nápady a podílet se na společných činnostech.

6.4 Metody a formy výchovně vzdělávací práce

Předškolní vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým možnostem, individuálním potřebám, schopnostem a zájmům jednotlivých dětí. Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne prostřednictvím spontánních, řízených a nepřímo řízených činností a přirozených situací. Dbáme na vyváženost spontánních a řízených aktivit a vytváříme dětem dostatek prostoru pro vlastní volbu, aktivitu, hru, objevování, pohyb, tvořivost a získávání zkušeností. Vycházíme z principů individualizace a respektujeme individuální tempo dítěte.

Metody vzdělávání

- prožitkové učení – vychází z přímých zážitků a zkušeností dítěte,
- situační učení – využívá přirozené i záměrně vytvářené situace každodenního života,
- kooperativní učení – podporuje spolupráci, komunikaci a společné hledání řešení,
- spontánní sociální učení a učení nápodobou – dítě se učí přirozeně prostřednictvím vztahů, vzorů a situací,
- hra – je základním prostředkem učení a rozvoje dítěte,
- pozorování, objevování, zkoumání a experimentování – podporují zvědavost, aktivní poznávání a hledání souvislostí,
- rozhovor, vyprávění a diskuse – rozvíjejí komunikaci, porozumění, slovní zásobu a schopnost vyjadřovat vlastní myšlenky,
- praktické a tvořivé činnosti – umožňují dítěti učit se vlastní činností, zkušeností a opakováním.

Formy vzdělávání

- individuální činnosti,
- činnosti ve dvojicích a malých skupinách,
- společné činnosti celé skupiny,
- spontánní a řízené či nepřímo řízené činnosti,
- didakticky zacílené činnosti,
- pobyt venku a činnosti v přírodě,
- tematicky a projektově zaměřené činnosti.

Pedagogové volí metody a formy vzdělávání podle věku, individuálních potřeb, možností a aktuálního zájmu dětí i charakteru vzdělávací nabídky. Vytvářejí podnětné prostředí a příležitosti k učení v přirozených souvislostech a podporují aktivní účast dítěte na vlastním vzdělávání.

7. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah našeho ŠVP je uspořádán do integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávání v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, jeho zkušeností, zájmů a potřeb a propojuje jednotlivé oblasti předškolního vzdělávání.

Integrované bloky tvoří společný rámec vzdělávání pro celou mateřskou školu. Nejsou realizovány v předem pevně stanoveném pořadí ani časovém rozsahu. Pedagogové z nich vybírají a dále rozpracovávají témata a vzdělávací nabídku s ohledem na věk, potřeby, možnosti a aktuální zájmy dětí, dění ve třídě, roční období, tradice a aktuální situace. Jednotlivé bloky se mohou vzájemně prolínat a pedagogové je mohou podle potřeb doplňovat a konkretizovat v třídních vzdělávacích programech.

7.1 IB: S knihou poznáváme svět

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je vést děti k vytvoření si kladného vztahu ke světu, obci, ve které žije a jeho okolí. V rámci jeho možností se v tomto prostředí orientovat, přiblížit dětem kulturní dědictví a tradice, seznámit je s historií a současným životem městyse, ale také vytváření elementárního povědomí dětí o technickém a kulturním prostředí, o práci lidí a lidských výtvorech. Děti si osvojí praktické dovednosti přiměřeně svým schopnostem.

V rámci zapojení do projektu celé Česko čte dětem prostřednictvím vycházek, výletů mít zážitek z přečteného příběhů /pohádky na netypickém místě. Dokázat přijmou knihu jako důležitou součást všeobecného přehledu, komunikace (ovlivňování digitálních technologií).

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle:

Osvojit poznatky a dovednosti důležité k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Koncretizované výstupy:

Zná a dodržuje základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dává pozor při přecházení apod.)

a) Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

Vzdělávací cíle:

Rozvíjet komunikativní dovednosti

Koncretizované výstupy:

Zná většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte, sdělí svoje jméno a příjmení, adresu

Poznávací schopnosti:

Vzdělávací cíle:

Posilovat zvědavost, zájem, radost z objevování apod.

Koncretizované výstupy:

Zaregistruje změny ve svém okolí (všimne si a rozpozná, co se změnilo)

Tvořivě využívá přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentuje s materiály, poznává a využívá výrazové možnosti (vytváří různé plošné a prostorové útvary apod.)

Sebepojetí, city, vůle:

Vzdělávací cíle:

Rozvíjet schopnost sebeovládání

Konkretizované výstupy:

Uvědomuje si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílí se na nich a respektuje je

Přizpůsobí se společenství, projevuje zájem o spolupráci

b) Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle:

Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k ostatním

Rozvíjet kooperativní dovednosti

Konkretizované výstupy:

Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domlouvá se na společném řešení

Uvědomuje si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří, úcta k povolání dospělých)

c) Dítě a společnost

Vzdělávací cíle:

Vést k poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření

Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí – spolupracovat, spolupodílet se

Seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije

Konkretizované výstupy:

Dodržuje společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ i na veřejnosti

Orientuje se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umí jim přizpůsobovat své chování

Všímá si kulturních památek kolem sebe

d) Dítě a svět

Vzdělávací cíle:

Seznamovat se s místem prostředí, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Konkretizované výstupy:

Orientovat se ve školním prostředí, vyzná se v blízkém okolí (ví, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchod, zastávka, hřiště, pošta, knihovna, hasiči, OÚ apod.)

7.2 IB: Cestování přírodou

Záměrem integrovaného bloku je vést děti ke kladnému vztahu k přírodě, její ochraně. Seznamují se s přírodními změnami ve čtyřech ročních obdobích, se životem zvířete a hmyzu, sounáležitosti s její živou a neživou složkou, i se všemi činnostmi ve všech ročních obdobích. Pečovat o přírodu samotnou, chránit ji, cítit k ní odpovědnost.

a) Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle

Osvojit si poznatky o životě v přírodě a přírodě samotné

Osvojit si dovednosti důležité k podpoře bezpečí životního prostředí

Seznámit se s nebezpečnými situacemi (jak se chránit, jedovaté rostliny a přírodní jevy)

Konkretizované výstupy

Chovat se ohleduplně k přírodě, zvířeti i hmyzu

Ví, jak se chovat v přírodě tak, aby ji nepoškodil – za své jednání odpovídá a nese důsledky

b) Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle

Jazyk a řeč

Rozvíjení receptivních oblastí (vnímání, naslouchání, pozorování)

Konkretizované výstupy

Umět vyprávět podle skutečnosti i podle obrazového materiálu

Sebepojetí, city a vůle

Vzdělávací cíle

Rozvíjení a posilování pozitivních citů ve vztahu k přírodě

Osvojování základních časových pojmů (roční období, měsíce, dny v týdnu apod.)

Konkretizované výstupy

Učit se zaujímat vlastní názor a postoj k přírodě, jako takové

Prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného úkolu

c) Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle

Seznámit se s pravidly při pobytu v přírodním prostředí

Konkretizované výstupy

Vnímat, čím může přírodě pomoci (úklid odpadků, sběr spadných větviček, čištění potůčků, starost o ptáčky v zimě)

d) Dítě a společnost

Vzdělávací cíle

Rozvíjet schopnost pracovat samostatně se skupinkou, spolupracovat

Vytvářet povědomí o soužití s přírodou

Konkretizované výstupy

Zaměřit se na hry k poznávání přírody, zvíře i hmyzu, nejdých plodů

Poznávat aktivity pro společnou činnost v přírodním prostředí

e) Dítě a svět

Vzdělávací cíle

Seznámit se s blízkou přírodou v okolí MŠ, i větší vzdálenosti

Chápat, že změny způsobené lidskou činností mohou přírodě pomoci i uškodit

Konkretizované výstupy

Pozorovat blízké prostředí okolní přírody a stav (znečištěné lesy atd.)

Poučit se o možných nebezpečných situacích, které mohou nastat (silný vítr, prudký déšť, náledí)

7.3 IB: To jsem já a to jsi ty

Hlavním záměrem integrovaného bloku je seznámit se s prostředím třídy, školky, učitelkami, novými kamarády a ostatními zaměstnanci školy. Vytvořit společná pravidla pro dobře fungující skupinu. Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Osvojit si poznatky o lidském těle a zdraví. Povedeme děti k získávání poznatků, co zdraví prospívá a naopak škodí, uvědomování si vlastního těla – fyzická a psychická zdatnost. Učit děti k zvládnutí sebeobslužných dovedností a vést je ke zdravému životnímu stylu. Získat povědomí o existenci jiných národů a kultur.

a) Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle:

Uvědomění si vlastního těla – fyzická a psychická zdatnost

Osvojení si poznatků o lidském těle a jeho zdraví – co mu prospívá, škodí

Vytvoření postojů k zdravému životnímu stylu

Konkretizované výstupy:

Samostatně zvládat pravidelné denní úkony a pečovat o svou osobní hygienu (např. používat toaletní papír, splachovat, umět použít kapesník, mýt si a utírat ruce, samostatně oblékat, svlékat, obout, použít příbor, nalít si nápoj)

Umět pojmenovat některé vnitřní a vnější části lidského těla

Znát základní zásady zdravého životního stylu i jeho negativní dopad na naše tělo

b) Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč:

Vzdělávací cíle:

Rozvíjet komunikativní dovednosti

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní; rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka (u dětí předškolního věku)

Konkretizované výstupy:

Pojmenuje většinu toho, čím je obklopen

Poznávací schopnosti:

Vzdělávací cíle:

Rozvoj představivosti, fantazie a tvořivosti

Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení (u dětí předškolního věku)

Konkretizované výstupy:

Vnímá a rozlišuje pomoci všech smyslů (známé chutě, vůně a zápachy)

Snažit se vyhledat dané informace v encyklopediích

Sebepojetí, city, vůle:

Vzdělávací cíle:

Poznávat sebe sama (rozvoj sebevědomí, sebedůvěry, vlastní identity, citové vztahy)

Konkretizované výstupy:

Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní, zapojovat se do jednotlivých činností a her

Dodržovat daná skupinová pravidla, spolupracovat s ostatními ve skupině

Naučit se projevovat pozitivní a negativní emoce (radost, spokojenost x strach, smutek)

c) Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle:

Seznamovat se s pravidly chování k jinému dítěti, dospělému

Rozvíjet respekt, pomoc druhému, přizpůsobivost a toleranci

Posilovat prosociální chování dítěte (v MŠ, v rodině)

Konkretizované výstupy:

Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho, komunikovat s ním vhodným způsobem

Aktivně komunikovat s druhými dětmi (povídat si, naslouchat jeden druhému)

Vnímat, co si druhý přeje a potřebuje (dělit se s ním o hračku), vycházet mu vstříc, spolupracovat při hrách a aktivitách

Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

Posilovat svou i kamarádovu sebedůvěru, dokázat nabídnout pomoc druhému

d) Dítě a společnost

Vzdělávací cíle:

Spolupodílet se na vytvoření společenských pravidel ve skupině a jejich dodržování

Seznámit se světem lidí

Konkretizované výstupy:

Dodržovat společně dohodnutá pravidla v MŠ i na veřejnosti (pozdravit, poprosit, poděkovat, uposlechnout pokynu, požádat o pomoc)

Pochopit funkci rodiny a jejích členů

Vnímat odlišnosti mezi lidmi

e) Dítě a svět

Vzdělávací cíle:

Poznávání jiných kultur, národů a zemí

Konkretizované výstupy:

Uvědomit si existenci jiných zemí, národů a kultur (oblečení, co v určité zemi roste, co tam žije za zvířata, píseň apod.)

7.4 IB: Slavnosti, svátky a tradice

Cílem tohoto integrovaného bloku je vytvářet u dětí základy pozitivního vztahu ke kultuře, umění, tradicím a zvykům a jak už sám název napovídá, okruhy dále zvolených témat pro jednotlivé třídy naší mateřské školy se budou týkat všelijakého veselí, významných dnů, akcí MŠ atd. Společné dodržování různých slavností a tradic (ať už obecných typu Vánoce, Velikonoce apod., nebo vlastních jako jsou např. společné oslavy narozenin) děti i celý kolektiv naší mateřské školy sjednocuje a vytváří u dětí sounáležitost se skupinou a mateřskou školou.

a) Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle

rozvoj a užívání všech smyslů

osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Konkretizované výstupy

přízpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů

být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě

pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus

doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trian., bubín., chřestid.)

b) Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Vzdělávací cíle

rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

rozvoj schopností řečových, jazykových i produktivních

Konkretizované výstupy

spontánně vyprávět zážitky

používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky

sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat

soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)

zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Vzdělávací cíle

vytváření základů pro práci s informacemi

rozvoj paměti a pozornosti

rozvoj schopnosti poznat kontext vybraných svátků

Konkretizované výstupy

spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného

vyjadřovat fantazijní představy

Sebepojetí, city, vůle

Vzdělávací cíle

posilování schopností vyjádřit získané vlastní pocity, dojmy a prožitky při slavení různých svátků

získání informací o lidských zvycích, tradicích

Konkretizované výstupy

přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
soustředit se na činnost, dokončit ji, přijmout pokyny, povinnosti, plnit činnosti dle pokynů

c) Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle

posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Konkretizované výstupy

spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, úcta k seniorům)

vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

spoluvytvářet prostředí pohody

spolupracovat s dospělými

rozlišovat vhodnost oslovování (tykání, vykání)

d) Dítě a společnost

Vzdělávací cíle

rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků

o prostředí, v němž dítě žije (události v obci, zapojení se

vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře

a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

spolupráce, získávání poznatků o tradicích, vážících se k svátkům a ke křesťansko-společenským svátkům

Konkretizované výstupy

orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování

pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

všímat si kulturních památek kolem sebe (kostel sv. Mikuláše, socha Jana Nepomuckého v parku u kostela, lípa – památný strom u kostela, zajímavé stavby)

vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)

umět v kulturních místech (např. OÚ, kostel) respektovat dohodnutá pravidla, nerušit při vnímání ostatní

e) Dítě a svět

Vzdělávací cíle

vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

posilování pozitivního vztahu k svátkům a tradicím v místě, ve kterém dítě žije (např. 4. května svátek Sv. Florián, patron všech hasičů)

Konkretizované výstupy

rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává

mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
ctít oslavy narozenin, svátků, slavností, znát zvyky a tradice kraje, přijmout tradici oslav

7.5 Obsah integrovaného bloku

Třídní vzdělávací programy jsou pro letošní školní rok nazvány:

1. třída: S Edou rosteme, poznáváme a objevujeme svět
2. třída: Školním rokem tam a zpátky s Emušáky do pohádky
3. třída: Dobrodružství malých sluníček

Třídní vzdělávací programy jsou k dispozici na každé třídě

8. Evaluace a hodnocení

Evaluace a hodnocení jsou nedílnou součástí výchovně-vzdělávací práce v naší mateřské škole. Slouží k tomu, abychom pravidelně sledovali, jak se nám daří naplňovat cíle školního vzdělávacího programu, jakou kvalitu má naše vzdělávání a jaké podmínky dětem poskytujeme. Výsledky evaluace nám ukazují, v čem jsme úspěšní, co potřebujeme posílit a jakým směrem se může naše škola dále rozvíjet.

Cíle evaluace

- sledovat kvalitu vzdělávání a podmínek školy
- zjišťovat, jak se daří naplňovat cíle ŠVP a TVP
- posilovat profesní rozvoj pedagogů
- podporovat spolupráci školy s rodiči a zřizovatelem
- vytvářet podklady pro inovaci ŠVP a plánování dalšího školního roku

Oblasti evaluace

- pedagogická oblast – naplňování vzdělávacích cílů, práce s integrovanými bloky, individualizace vzdělávání a podpora rozvoje jednotlivých dětí
- vzdělávací proces – kvalita třídních vzdělávacích programů, plánování, řízené, nepřímo řízené a spontánní aktivity
- profesní rozvoj pedagogů – sebehodnocení, portfolia, další vzdělávání, vzájemné hospitace
- spolupráce s rodiči – zpětná vazba, zapojení do akcí školy, konzultace, dotazníky
- provozní a materiální oblast – stav budov, zahrady a vybavení, BOZP, hospodaření s rozpočtem
- celková činnost školy – hodnocení celého ŠVP, zpráva o činnosti školy

Časový plán a odpovědnost

Evaluace probíhá průběžně v průběhu celého školního roku a v pravidelných časových intervalech podle charakteru hodnocené oblasti. Odpovědnost za jednotlivé oblasti nesou pedagogičtí pracovníci a vedení školy v rozsahu stanoveném v následujícím přehledu. Výsledky evaluace jsou společně projednávány a využívány pro další plánování a zkvalitňování vzdělávání

Přehled evaluace a hodnocení

Oblast evaluace	Prostředky a metody	Časový horizont	Odpovědnost
Pedagogická práce a vzdělávací proces	pedagogické pozorování, pedagogické diagnostikování, portfolia dětí, reflexe a evaluace TVP, hospitace	průběžně	učitelky, zástupce pro předškolní vzdělávání
Vzdělávací obsah (ŠVP, TVP)	evaluace činností, reflexe vzdělávací nabídky a dosažených výsledků	průběžně, pololetně, ročně	učitelky, pedagogická rada
Profesní rozvoj pedagogů	sebereflexe, profesní portfolia, plán profesního rozvoje, DVPP, vzájemné hospitace	průběžně	pedagogové, zástupce pro předškolní vzdělávání
Spolupráce se zákonnými zástupci	rozhovory, konzultace, dotazníky, zpětná vazba	průběžně, dle potřeby	učitelky, vedení MŠ
Hospitační a kontrolní činnost	hospitace, vzájemné návštěvy, hospitační rozhovory, záznamy o kontrolách	průběžně dle plánu	vedení školy
Materiální a provozní podmínky	kontrolní činnost, BOZP, stav vybavení, prostor a zahrad, plánování potřeb	průběžně, dle plánu	vedení školy, odpovědní pracovníci
Celkové hodnocení ŠVP	společná evaluace, pedagogická rada, vyhodnocení naplňování cílů ŠVP	1 × ročně	zástupce pro předškolní vzdělávání, pedagogové

Využití výsledků evaluace

Získané výsledky evaluace nejsou samy o sobě cílem, ale prostředkem k dalšímu rozvoji školy. Slouží jako podklad pro plánování výchovně-vzdělávací práce, pro inovaci školního vzdělávacího programu a pro stanovení priorit na následující období. Na základě hodnocení upravujeme a rozvíjíme vzdělávací nabídku v rámci integrovaných bloků, stanovujeme oblasti dalšího vzdělávání pedagogů a hledáme nové formy spolupráce se zákonnými zástupci. Výsledky evaluace využíváme také při plánování materiálního a provozního zajištění mateřské školy a při tvorbě rozpočtu. Evaluace tak přispívá k průběžnému zkvalitňování podmínek vzdělávání a k vytváření podnětného a bezpečného prostředí pro děti i pedagogy.

9. Přílohy koncepce gramotností, technologií

9.1 Koncepce digitálních technologií a rozvoj digitální gramotnosti

A) Východiska a hlavní záměr

Digitální technologie jsou přirozenou součástí současného světa a děti se s nimi setkávají již od raného věku. Mateřská škola proto vytváří příležitosti k jejich smysluplnému, bezpečnému a věkově přiměřenému využívání. Vedeme děti k poznání, že digitální technologie neslouží pouze ke hře a zábavě, ale mohou být také prostředkem k učení, poznávání, objevování, tvoření, komunikaci a řešení problémů.

Digitální technologie nevnímáme jako cíl vzdělávání ani jako náhradu přirozené hry, pohybu, praktických činností, sociálních kontaktů a přímého poznávání světa. Využíváme je jako jeden z prostředků vzdělávací nabídky, který vhodně doplňuje ostatní činnosti a umožňuje dětem získávat nové zkušenosti.

Při práci s digitálními technologiemi respektujeme věk, individuální možnosti, potřeby a zkušenosti dětí. Důraz klademe na aktivní zapojení dítěte, nikoli na pasivní sledování obrazovky.

B) Cíle koncepce

Cílem koncepce je vytvářet podmínky pro postupný rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení dětí způsobem odpovídajícím specifikům předškolního vzdělávání.

U dětí podporujeme zejména rozvoj logického a informatického myšlení, tvořivosti, prostorové orientace, plánování, hledání různých způsobů řešení problémů, komunikace a spolupráce. Vedeme je k samostatnému objevování, experimentování, práci s chybou a ověřování vlastních řešení. Děti se postupně seznamují také se zásadami bezpečného, šetrného a odpovědného zacházení s digitálními technologiemi.

Současně podporujeme digitální kompetence pedagogických pracovníků, vzájemné sdílení zkušeností a smysluplné začleňování digitálních technologií do vzdělávací nabídky jednotlivých tříd.

C) Materiální a technologické podmínky

Mateřská škola disponuje digitálními a interaktivními pomůckami, které jsou využívány podle věku dětí, vzdělávacích záměrů a aktuální nabídky jednotlivých tříd.

Každá třída je vybavena notebookem a tablety s připojením k internetu. Pro společné vzdělávací činnosti jsou využívány interaktivní tabule a další zobrazovací technika. Součástí vybavení jsou Albi tužky s knihami a dalšími vzdělávacími materiály, světelné panely a robotické a programovatelné pomůcky, například Bee-Bot, robotické myši a robot umožňující dětem vytvářet kresbu podle zadaných pokynů.

Vybavení je průběžně doplňováno a obměňováno s ohledem na potřeby dětí, pedagogické záměry školy, technický vývoj a finanční možnosti.

D) Využívání digitálních technologií ve vzdělávání

Digitální technologie přirozeně začleňujeme do vzdělávací nabídky a propojujeme je s ostatními oblastmi předškolního vzdělávání. Děti s nimi pracují individuálně, ve dvojicích, v malých skupinách i společně. Ve třídách starších dětí jsou využívány také v centrech či koutcích zaměřených na digitální technologie, robotiku a informatické myšlení.

Robotické a programovatelné pomůcky využíváme zejména k rozvoji orientace v prostoru, posloupnosti, plánování, logického myšlení, spolupráce a řešení problémů. Tablety, interaktivní tabule a další digitální prostředky mohou být využívány při poznávání, tvoření, vyhledávání souvislostí, práci s obrazem a zvukem, při vzdělávacích programech i jako doplněk společných činností.

Způsob a míra využití technologií odpovídají věku dětí. U nejmladších dětí převažují především reálné zkušenosti, pohyb, manipulace, smyslové poznávání a hra. Digitální technologie jsou zařazovány pouze jako přiměřený doplněk vzdělávací nabídky, například při společném sledování krátkého příběhu, pohádky, obrazového nebo zvukového materiálu.

E) Rozvoj a další směřování

Mateřská škola bude pokračovat ve smysluplném využívání stávajícího digitálního vybavení a jeho propojování s běžnými vzdělávacími činnostmi. Důraz bude kladen především na aktivní práci dětí s technologiemi a na rozvoj infromatického a logického myšlení, tvořivosti a spolupráce.

Podle potřeb jednotlivých tříd a finančních možností školy bude vybavení průběžně doplňováno a modernizováno. Mezi další záměry patří zejména pořízení digitálního mikroskopu, případné rozšíření počtu tabletů, doplnění menších tematických podložek pro práci s robotem Bee-Bot a další rozšiřování nabídky interaktivních knih a materiálů využitelných s Albi tužkami.

Pozornost bude věnována také pravidelné kontrole, údržbě a bezpečnému používání digitálního vybavení. Pedagogičtí pracovníci budou své zkušenosti vzájemně sdílet a podle potřeb školy dále rozvíjet své digitální kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a samostudia.

Mateřská škola bude i nadále dbát na vyvážené využívání digitálních technologií. Technologie mají dětem otevírat další možnosti poznávání a tvoření, nikoli nahrazovat přímou zkušenost, pohyb, hru, komunikaci a vztahy s ostatními.

F) Evaluace koncepce

Naplnění koncepce digitálních technologií a rozvoje digitální gramotnosti je vyhodnocováno průběžně v jednotlivých třídách a souhrnně jedenkrát ročně.

Pedagogové sledují zejména způsob a četnost využívání digitálních a robotických pomůcek, jejich přínos pro vzdělávání dětí, zájem a aktivní zapojení dětí, vhodnost a technický stav vybavení a potřeby dalšího rozvoje.

Každá třída vyhodnocuje své zkušenosti s využíváním digitálních technologií s ohledem na věk a potřeby dětí. Výsledky jsou následně společně projednávány na pedagogické radě. Na jejich základě jsou stanovovány priority a konkrétní záměry pro následující období, včetně případného doplnění materiálního vybavení a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zpracovala: Mgr. Markéta Stix, koordinátor IT

9.2 Koncepce matematické gramotnosti

A) Úvod:

Poznatky z matematické gramotnosti denně využíváme v běžném životě a jsou předpokladem k zvládnutí školní matematiky. Tím také navazujeme kladný vztah k matematice.

B) Cíle MG:

Vytvářet dobré předpoklady pro pokračování vzdělávání

Využívat logické uvažování a hledání řešení, myšlenkové operace

C) Oblasti MG:

Rozvíjení oblastí v matematické gramotnosti můžeme dělit:

1. Představy o kvantitě (množství- ptáme se „kolik“, „jak mnoho“)

2. geometrické představy vč. orientace v prostoru a čase

3. množinové představy (např. třídění, přirozené a základní porovnávání, úsudek)

D) Přesahy MG v oblastech:

1. Dítě a jeho tělo

a. *Ruka x oko* (správné držení tužky)

b. *Pohybovat se koordinovaně a jistě v různém terénu* (v lese, na sněhu) – souvislost s orientací v prostoru a v adaptaci na změny prostoru

c. *Pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus, doprovázet pohyb zpěvem* – souvislost s rytmicemi, pravidelnostmi a jejich vnímáním

d. *Napodobit grafiky základní geometrické obrazce*

e. *Pracovat se stavebnicemi, skládankami, s papírem, textilem, modelovací hmotou* – rozvoj jemné motoriky je spojen s vnímáním tvaru věcí, rozlišování povrchů. Současné jde i o rozvoj prostorové představivosti i slovní zásoby

f. *Zacházet s jednoduchými rytmickými nástroji* – propojení vnímání rytmu, tvorby rytmy, rozvoj jemné motoriky, vnímání kvantity, představy o strukturovaném celku.

g. *Pojmenovat části těla* – vztah k tématům celek a jeho části; vnímání polohy končetin vzhledem k trupu rozvíjí prostorovou představivost, slovní zásoba týkající se prostorových vztahů, schopnost napodobovat pohyb na základě „čtení pohybu“.

h. *rozvoj pracovních návyků a osvojení si algoritmů činností* (řešení problémů)

i. *Poznatky o narození a růstu* – orientace časová, časoprostorová

j. *Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů* - hmatem, sluchem, nejen zrakem

2. Dítě a jeho psychika

a. *Pojmenovat většinu toho, čím je (dítě) obklopeno* - vést rozhovor, formulovat otázky a odpovídat na ně, rozlišovat otázky, chápat rozdíl mezi kde, kdy, jak, jaký, který, kdo, co

b. *Domluvit se slovy, rozumět slyšenému* – předpoklad pro řešení slovních úloh v prvním ročníku; dodala bych schopnost tvořit představy ke slyšenému a tyto představy při opakování slyšeného korigovat; chápání her s pravidly – pronikání do logických struktur.

c. *Mít přiměřenou slovní zásobu a pojmenovávat jevy ve svém okolí* – významné např. pro proces zobecňování, pro vztah příčinnosti/následnosti.

d. *Používat jednoduchá souvětí* – významné pro rozvoj prelogické myšlení.

e. *Dodržovat pravidla* – pravidla v MŠ (společenská, hygienická dopravní, herní) tzn. sdělení, že něco platí pokaždé.

f. *Dorozumět se verbálně i nonverbálně* – chápat, že jednu myšlenku lze sdělovat různým způsobem; sdělení graficky pomocí obrázku. Zachytit hlavní myšlenku – souvisí s rozlišováním podstatného a nepodstatného (mělo by vycházet z pozorování objektů, pak přecházet ke zpracování slovně-akustických podnětů)

- g. *Orientovat se v řadě, v prostoru, v časových údajích* - Rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů. –
 - h. *Rozlišovat základní časové údaje* (den, noc, včera, ...), uvědomit si plynutí v čase
 - i. *Chápat jednoduché hádanky* – patří zde i metoda vylučovací, která redukuje nabízející se možnosti.
 - j. *Poznat slova protikladného významu* – úskalí, pokud proces nebude následně rozšířen o hledání dalších možností a chápání toho, co znamená, že něco danou vlastnost nemá, jinak dojde k blokaci prelogického myšlení
 - k. *Zapamatovat si postup* - řešení (stavby, labyrintu) , umět pracovat s obrázky
 - l. *Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace*
 - m. *Rozpoznat geometrické tvary- 2D*
 - n. *Orientovat se v číselné řadě, chápat číslo jako počet prvků*
- 3. Dítě a ten druhý**
- a. *Soustředěně poslouchat pohádku* – rozvíjí časoprostorové představy, ale i kvantitativní
 - b. *Dokreslit chybějící část obrázku* – je proces kompletace dle představy, procvičovat hledání a vytváření shod a rozdílů
 - c. *Pracovat ve skupině a hledat společné řešení*
- 4. Dítě a společnost**
- a. *Dodržovat společně dohodnuté pravidla* – úvod do prelogického myšlení, proces zobecňování , chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat je, hrát spravedlivě, umět i prohrávat
 - b. *rozvoj schopnosti porovnávat, rozkládat a kompletovat*
 - c. *zapojit se v pohybových a společenských hrách*
 - d. *Pracovat s dětmi nejen v MŠ, ale také v domácím prostředí*
 - e. *Chápat rozdíly v hierarchii*
- 5. Dítě a svět**
- a. *Experimentovat s materiály-* pozorování a experimentování s hmotami
 - b. *Vytvořit jednoduchý model, stavbu-* ale také provést obměnu- zvětšování/zmenšování a porovnávání a posuzování správnosti
 - c. *vnímat rozdíly ve svém okolí*
 - d. *Vnímat svět z pohledu ekologie-* časová orientace, množství

E) Záporné části:

Může být kontraproduktivní pamatovat si postup, protože tímto blokuje tvořivost, hledání dalších možností, třeba i ekonomičtějších postupů, ale také jednodušších řešení

U menších dětí je větší problém v představivosti a proto by měla být podporována pomůckami (jako např. obrázky, fotky aj). Dítě nemusí zpracovat větší prostor v rámci zorného pole

F) Návrhy na zlepšení:

V současném stavu používáme prvky, které si často vyrábíme. Určitě bychom využili interaktivní tabuli. Obměňování hraček, především puzzlí, které mají omezenou životnost a často se ničí

G) Analýza stavu:

Matematická gramotnost je v mateřské škole přirozeně rozvíjena v průběhu každodenních činností a prolíná se s dalšími oblastmi vzdělávání. Pedagogové využívají běžné situace i cíleně připravené aktivity k rozvoji matematických představ, logického myšlení, prostorové orientace, třídění, porovnávání, přiřazování, uspořádávání, posloupnosti a základních početních představ.

Ve třídách jsou využívány didaktické pomůcky, puzzle, deskové hry, stavebnice, manipulační materiál i pomůcky vytvořené pedagogy. Osvědčuje se zejména učení prostřednictvím manipulace, vlastní

zkušenosti, hry a řešení praktických situací. Využívány jsou také pracovní a grafické materiály, vždy přiměřeně věku, individuálním možnostem a potřebám dětí.

Pozitivně hodnotíme průběžné doplňování materiálního vybavení a spolupráci s MAP, v jejímž rámci byly využívány například deskové hry. Přínosem je rovněž další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti a následné sdílení získaných poznatků v pedagogickém týmu.

Z průběžného vyhodnocování vyplývá, že matematická gramotnost je běžnou součástí vzdělávací nabídky mateřské školy. V dalším období je vhodné pokračovat v jejím **vědomém a systematickém začleňování do každodenních činností**, rozšiřovat nabídku manipulačních a didaktických pomůcek a vytvářet dětem dostatek příležitostí k samostatnému přemýšlení, objevování a hledání různých způsobů řešení.

H) Aktualizace úkolů koncepce pro další roky:

V dalším období budeme pokračovat v rozvoji matematické gramotnosti prostřednictvím přirozených situací, hry, manipulace, experimentování a cíleně připravených vzdělávacích činností. Důraz bude kladen na aktivní zapojení dítěte, vlastní zkušenost, logické uvažování, hledání souvislostí a řešení přiměřených problémových situací.

Průběžně budeme obnovovat a rozšiřovat nabídku didaktických, manipulačních a konstrukčních pomůcek, deskových her, puzzlů a dalších materiálů podporujících rozvoj matematických představ. Pomůcky budou voleny s ohledem na věk a individuální potřeby dětí a budou dětem dostupné také pro spontánní využití při hře.

Budeme podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje matematické gramotnosti a vzájemné sdílení praktických námětů a zkušeností. Získané poznatky budou využívány při plánování vzdělávací nabídky a při vytváření podnětného prostředí jednotlivých tříd.

I) Závěr:

Matematická gramotnost se přirozeně prolíná s ostatními oblastmi vzdělávání a děti se s matematickými představami setkávají v mnoha běžných situacích každodenního života. Úkolem pedagoga je tyto příležitosti vhodně využívat a současně vytvářet další podnětné situace, při nichž děti třídí, porovnávají, uspořádávají, odhadují, počítají, orientují se v prostoru, hledají souvislosti a řeší jednoduché problémy.

Vzdělávací nabídka respektuje věk, individuální možnosti, potřeby a zájmy dětí. Důraz je kladen na učení prostřednictvím hry, vlastní zkušenosti a aktivního objevování. Pedagog podporuje samostatné přemýšlení dítěte, jeho schopnost hledat různá řešení a vytváří dostatek prostoru pro individuální, skupinové i společné činnosti.

Zpracovala: Veronika Špičková, koordinátor PG

9.3 Koncepce čtenářské gramotnosti

A) Materiální vybavení mateřské školy pro podporu čtenářské gramotnosti

Třídy jsou vybaveny knihovnou, která obsahuje část přístupnou dětem. Děti mají ke knihám volný přístup, jak během spontánních činnostech ráno i odpoledne, tak během řízených činností pro různé vyhledávání v encyklopediích, plnění zadaných aktivit (koutky) apod. Knihovna pro děti obsahuje množství pohádkových knih, leporela, s magnetkami a encyklopedie. Ve třídách mají pedagogové své knihy uloženy mimo dosah dětí, které využívají k literárním chvilčkám a obrázkové knihy k různým tématům. U knihovny se nachází čtenářský koutek vybavený relaxačními vaky, pohovkou. Máme všechny knihy nevedeny ve správě MŠ (inventarizace).

B) Všeobecná podpora čtenářské gramotnosti

1. Koncepce rozvoje a podpory čtenářské gramotnosti – mateřská škola má zpracovanou koncepci, která je součástí třídního vzdělávacího programu.
2. Kompetentnost pedagogických pracovníků - další vzdělávání pedagogických pracovníků
3. MAS Vítkovsko Čtenářská gramotnost (Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území Opavska) – využívání edukačních programů, sborovny pro učitele (zdarma)
4. Spolupráce se zákonnými zástupci
 - 3x ročně nabídka dětských knih nakladatelství Svojtka nebo knihy Dobrovský k zakoupení prostřednictvím mateřské školy. Knihy jsou 14 dní vystaveny k prohlédnutí a objednání v šatně mateřské školy.
 - zapojení do akce bazárek knih
5. Zapojení do projektu Celé Česko čte dětem.
6. Pokračování recitační soutěže „Šikulka“, konané v měsíci Březen / měsíc knih.
7. Pokračování v akci noc s Andersenem
8. Návštěva knihovny, beseda s knihovnicí.

C) Rozvoj dovedností předcházejících čtení v předškolním vzdělávání

Mateřská škola vychází především z RVP PV a zaměřuje se na:

a) Klíčové kompetence

ovládání dovedností předcházející čtení a psaní

schopnost využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se dítě běžně setkává (knížky, encyklopedie, časopisy, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).

b) Dítě a jeho psychika

rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.

c) Dítě a společnost

seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění

rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvoj společenského i estetického vkusu.

Hodnocení předčtenářských dovedností u dětí probíhá prostřednictvím pozorování a zaznačení do diagnostických archů.

V průběhu pedagogického procesu jsou využívány postupy, které před samotnou četbou pomáhají dětem vybavovat si a třídit dosavadní zkušenost s obsahem textu (převážně starší děti). Jsou využívány metody, které zajistí aktivitu dětí v průběhu čtení a činnosti, které vedou děti k reflexi obsahu předčítaného textu. Děti jsou vedeny k tomu, aby na základě přečteného textu uplatňovaly vlastní

tvorivost při výtvarných a pracovních činnostech. Podporuje se sluchová a zraková percepce, děti jsou vedeny k tomu, aby převyprávěly slyšený děj a rozlišovaly grafické znaky a symboly (předškolní třída). Podporuje se schopnost dětí zaujmout k předčítanému textu nějaký postoj a vyvodit poučení. Rozvíjí se schopnost domýšlet konec textu pomocí otázek ... a jak to bylo dál, případně ... co by se stalo, kdyby.... či s textem pracovat (zvuky atd.)

D) Individuální podpora dětem se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro děti, které mají podpůrné opatření, mateřská škola poskytuje předměty speciálně pedagogické péče ve spolupráci se základní školou, pod vedením speciálního pedagoga Mgr. Libuše Králíkové.

Těmto dětem se také věnují pedagogové na třídách popřípadě asistenti pedagoga. Pracují s nimi individuálně během prolínání směn, nespacích aktivitách, ranních činnostech či sníženém stavu dětí.

Na základě doporučení mateřské školy jsou rodiče informováni o potřebě logopedické péče u klinického logopeda, jsou poskytnuty kontakty, kam se mohou obrátit.

Mateřská škola v případě možností se snaží zajistit logopedickou depistáž. Na MŠ 78 nabízíme také možnost kroužků Povídalek – logo prevence, kde jsou zařazeny děti na základě depistáže a domluvy s rodiči.

E) Výstup a podpora čtenářské gramotnosti v mateřské škole

- vytvoření čtenářských – klidových koutků – relaxační zóny pro děti na třídách, seznámení se základními informacemi o zacházení s knihou, seznámení se čtenářským koutkem a pravidly
- návštěva knihoven v okolí (Březová, Leskovec, Hradec nad Moravicí, Vítkov, Bílovec, Klimkovice...)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků)
- práce s obrázkovým materiálem
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové), činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (odpovědi na otázky, práce s knihou...)
- logopedická prevence (dechová cvičení, onomatopoie, podpora správného dýchání, oromotorika, Povídalek)
- recitace, dramatizace, zpěv, sledování divadelních pohádek, příběhů
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další), výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- rozvoj aktivní slovní zásoby - říkanky, písničky, rozpočítadla, pořekadla

F) Analýzy stavu

Rozvoj čtenářské a předčtenářské gramotnosti je přirozenou součástí každodenního vzdělávání v mateřské škole. Děti jsou vedeny k pozitivnímu vztahu ke knihám, literatuře a mluvenému slovu. Pravidelně pracujeme s pohádkami, příběhy, říkadly a básněmi, podporujeme naslouchání, porozumění textu, vyprávění, dramatizaci a vlastní tvořivé vyjadřování dětí.

Ve třídách jsou dětem volně dostupné knihy a čtenářské koutky, které jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Pedagogové využívají dětskou literaturu nejen při společném čtení, ale také jako přirozené východisko pro rozhovor, práci s příběhem, rozvoj slovní zásoby, představivosti a dalších předčtenářských dovedností.

V průběhu školního roku byly realizovány také aktivity podporující vztah dětí ke knihám a čtenářství, například **Noc s Andersenem, recitační aktivity, návštěvy knihoven, dramatizace pohádek a příběhů** a zapojení do projektu **Celé Česko čte dětem**. Přínosná je rovněž spolupráce s rodinou a dalšími partnery při podpoře čtenářství.

Z průběžného vyhodnocování vyplývá, že čtenářské a předčtenářské aktivity jsou stabilní součástí vzdělávací nabídky mateřské školy. Ne všechny nově zařazené aktivity se však setkaly s očekávaným zájmem – například bazárů knih proto nebude v následujícím období pravidelně zařazován a jeho případné opakování bude zvažováno podle aktuálního zájmu rodin.

G) Aktualizace úkolů koncepce pro další roky

V dalším období budeme pokračovat v systematické podpoře čtenářské a předčtenářské gramotnosti prostřednictvím každodenní práce s knihou, příběhem a mluveným slovem. Důraz bude kladen na **porozumění slyšenému textu, schopnost naslouchat, vyprávět, formulovat vlastní myšlenky, pracovat s příběhem a rozvíjet slovní zásobu, představivost a tvořivost dětí.**

Budeme nadále rozvíjet čtenářsky podnětné prostředí jednotlivých tříd, průběžně obměňovat a doplňovat kvalitní dětskou literaturu a materiály podporující jazykové a předčtenářské dovednosti.

Pokračovat budeme v osvědčených aktivitách, zejména v projektu **Celé Česko čte dětem, Noci s Andersenem, návštěvách knihoven, recitačních aktivitách, dramatizaci pohádek a příběhů a návštěvách divadelních představení.** Podporována bude rovněž spolupráce s rodinami a dalšími partnery při vytváření pozitivního vztahu dětí ke knihám a čtení.

Součástí dalšího rozvoje bude také profesní vzdělávání pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení inspirace a zkušeností v oblasti rozvoje čtenářské a předčtenářské gramotnosti.

V rámci dalšího rozvoje čtenářství bude podporováno také společné čtení a vyprávění za účasti rodičů, prarodičů, seniorů a dalších hostů, které dětem umožní setkávat se s různými podobami mluveného slova, příběhu a mezigeneračního sdílení.

Součástí této koncepce je také plán rozvoje mateřského jazyka a jazykových dovedností

9.3.1 Plán podpory rozvoje mateřského jazyka a jazykových dovedností

Vzhledem k tomu, že se opakovaně potýkáme u našich předškolních dětí s opožděným či narušeným vývojem řeči, stanovíme si konkrétnější plán zaměřený na rozvoj jazykových dovedností u dětí s nerovnoměrným vývojem komunikačních dovedností, předcházení poruchám komunikačních schopností a podpora správného řečového projevu.

Do Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) byla **začleněna část týkající se poskytování jazykové podpory dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka** (podkapitola 8.4). Změna v RVP PV byla provedena v návaznosti na vyhlášku č. 271/2021 Sb., která je platná od 14. července 2021 a kterou se mění vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání. Novelizace se týká poskytování jazykové přípravy v předškolním vzdělávání. Účinnost této vyhlášky je od 1. září 2021.

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel

mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy

9.3.1.1. Plán podpory rozvoje mateřského jazyka a jazykových dovedností

Oblastí podpory:

1. Přímá podpora dětí

- zjišťování a posouzení stavu jazykových a komunikačních dovedností dětí
- návrhy na vyšetření dětí v rámci depistáže logopedem (SPC)
- těsná spolupráce a součinnost s rodinou dítěte v oblasti logopedické péči
- pravidelná péče log. asistentky (učitelky MŠ) přímo v MŠ
- pomoc rodičům při vyhledávání odborné péče pro dítě (spec. logoped, foniatr, apod.)
- preventivní logopedická péče v rámci třídních programů (dech. cvičení, gymnastika mluvidel, grafomotorika, oromotorika, logopedická cvičení)
- poskytování správného řečového vzoru
- stimulace dovedností předcházejících čtení a psaní

2. Materiální podpora

- nákup literatury s danou problematikou
- nákup UP, her zaměřených na oblast JV
- práce s PC programy motivující děti k procvičování

3. Kulturní a společenské akce

- příprava programů a vystoupení dětí u nejrůznějších příležitosti, soutěže (Den rodin, Vítání občánků, setkání s důchodci, recitační soutěž)
- edukační programy

4. Další vzdělávání ped. Pracovníků

- PC programy k rozvoji jazykových dovedností (využití tabletu)
- výběr z akreditovaných vzdělávacích programů z oblasti jazykové výchovy

8.3.1.2 Vymezení aktivit pro oblast jazykové výchovy

Oblast:	Termín:	Zodpovídá:
1. Přímá podpora dětí		
počáteční zjišťování stavu výslovnosti (přehled)	9+10	uč. ve tř.
návrh na vyšetření + depistáž - SPC Opava ve škole	10	Stix
zjišťovat možnosti a zainteresovat pedagogy k působení logop. asistenta (létající logoped)	trvale	přímo na škole Stix, ŘŠ
zvláštní pozornost věnovat dětem s nerovnoměrným vývojem komunikačních dovedností (dopor. SPC, logopeda)	dle potř.	ped.prac.
spolupráce s rodinou, návaznost log. cvičení v MŠ (kopie zadávaných cvičení od logopeda – ind. cvičení v MŠ)	celoroč.	ped. prac.
nabídka titulů k procvičování jazykových dovedností (zapůjčení rodičům, kopie potřebných pasáží)	celoroč.	ped.prac.
procvičování, fixace a automatizace vyvozených hlásek		
rozvoj jazykových dovedností, komunikačních schopností	celoroč.	ped.prac.

Součásti každodenních aktivit:

správný mluvní vzor všech zaměstnanců
 pravidelné jazyk. chvílky zaměřené na procv. gymnastiky mluvidel, dechová, fonační cvičení, oromotorika, práce s hlasem
 pravidelné předčítání dětem
 zapojení do projektu Celé Česko čte dětem
 rozvoj fonemického sluchu (sluchová cvičení určování první, poslední slabiky ve slově, tvoření rýmů, rozklad slov na slabiky)
 rytmizace spojená s koordinací hrubé, jemné motoriky, grafomotoriky (cvičení)
 hry a cvičení zaměřené k ovládnutí intenzity, délky, výšky hlasu
 souvislé vyjadřování, rozvoj porozumění řeči se správnou gramatickou stavbou vět, rozšiřování slovní

2. Materiální podpora

rozšiřovat inventář o UP podporující jazyk. dovednosti dětí (Hrátky se slovy, Logopedie hrou, Šim. pr. Listy,)	dle nabídky	Stix
rozšiřování učitelské i žákovské knihovny o zajímavé tituly k indiv. (skup.) práci využívat internet. programy 1.-2.tř.	průběžně celoroč.	Stix

3. Kulturní a společenské akce

pravidelné zajišťování kulturního programu u příležitosti vítání občánků, setkání s důchodci	dle požad.	Stix
příprava programu a vystoupení dětí (Den rodin, ped.prac. recitační soutěž Šikulka)	dle. plánu	
	březen	Št.,Os.

4. Další vzdělávání ped. pracovníků

využívat nabídky pro oblast jazykové komunikace	dle nabídky	p.prac.
čerpat nové poznatky, potřebné informace prostřednictvím internetu, odborných publikací, periodik	trvale	p.prac.

Zpracovaly: Marie Štefková, Kristina Ospalíková, koordinátoři ČG

9.4 Koncepce environmentální gramotnosti

A) Úvod koncepce

Environmentální výchovou rozumíme probouzení zájmu dítěte o okolní prostředí a pochopení vzájemných vztahů v přírodě, zároveň propojení přírody a lidské společnosti. Učíme děti přírodu chránit, vážit si jí. Jde tedy o motivaci a poskytování příležitostí k získávání znalostí, dovedností, návyků, vzorů k jednání ve prospěch životního prostředí jednotlivce i skupiny.

„Učit lze slovy, vychovávat jen příkladem“ J. A. Komenský

B) Vzdělávací cíle

- postupně zlepšovat prostředí školní zahrady a vytvářet podmínky pro uplatňování prvků EV
- výchovně využívat mimo školní zahrady i přilehlé okolí MŠ (les, louka, pole, potok...)
- získávat pro společný zájem všechny zaměstnance (nejen pedagogy) a rodiče
- v rámci rozvoje environmentální výchovy spolupracovat se ZŠ
- rozvíjet spolupráci s dalšími organizacemi, sdruženími a firmami k naplňování EV
- zabezpečovat vybavení školy potřebnými materiály, učebními pomůckami
- osobním příkladem motivovat děti k aktivnímu zapojení
- dbát na hospodaření s vodou, energiemi, třídit odpad
- rozvíjet a podporovat zdravé stravovací návyky u dětí
- podle možností zařazovat do jídelníčku prvky zdravé výživy
- podporovat další vzdělávání ped. pracovníků pro oblast EV

Pro naplňování environmentálního vzdělávání usilujeme o všestranný rozvoj klíčových kompetencí ve všech pěti oblastech RVP.

C) Metody a prostředky

Hlavní důraz je kladen na:

- správnou motivaci a získání dětí pro danou aktivitu
- kooperativní učení hrou, praktickou činností
- prožitkové učení
- přenášení aktivit do venkovního prostředí
- osobní příklad dospělých
- osobní zdraví a bezpečí s ohledem na živ. Prostředí
- osvojování praktických dovedností (vlastní zapojení dětí)
- sledování vývoje a změn v přírodě v delším časovém úseku (roč. období)
- výlety, exkurze, besedy, prezentace, soutěže, poznávací vycházky, tematické dny

D) Očekávané výstupy

- všímát si změn a dění v přírodě
- znát význam životního prostředí pro člověka – activity, které okolní prostředí podporují a na druhé straně jej mohou poškozovat a ovlivňovat lidské zdraví a životní prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- přiblížit dětem, že odpad může být vhodnou surovinou k dalšímu zpracování a využití nejen pro dospělé
- pečovat o životní prostředí – dbát o pořádek, třídit odpad, starat se o rostliny, ptáky a zvířata
- být citlivý k přírodě
- rozvoj znalostí a dovedností o živé a neživé přírodě. Utváření si vlastních žebříčků postojů hodnot být odpovědný ve vztahu k přírodě a prostředí.

E) Analýza stavu

Environmentální vzdělávání je v mateřské škole přirozenou součástí každodenní vzdělávací nabídky a je propojováno s dalšími oblastmi předškolního vzdělávání. Důraz je kladen především na **přímý kontakt dětí s přírodou, vlastní zkušenost, pozorování, objevování a vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí.**

Děti pravidelně pobývají na školní zahradě a v okolní přírodě, kde mají možnost vnímat a pozorovat proměny přírody v průběhu roku, seznamovat se s rostlinami a živočichy a získávat praktické zkušenosti s péčí o přírodu. Environmentální témata jsou podporována také pěstelskými činnostmi, pokusy, pozorováním a dalšími badatelsky zaměřenými aktivitami.

V uplynulém období byla vzdělávací nabídka vhodně doplňována spoluprací s externími organizacemi a programy, například lesní pedagogikou, canisterapií, programem ODISbus, návštěvou místních chovatelů koní či exkurzí do bramborárny. Tyto aktivity dětem umožňují získávat konkrétní zkušenosti s přírodou, životním prostředím a okolním světem.

Environmentální vzdělávání je současně rozvíjeno prostřednictvím integrovaného bloku „**Cestování přírodou**“, jehož témata jsou průběžně využívána a dále rozvíjena podle aktuálních podmínek, zájmu a zkušeností dětí.

Z průběžného vyhodnocování vyplývá, že environmentální vzdělávání je stabilní součástí vzdělávací práce mateřské školy. Pro další období je vhodné pokračovat zejména v podpoře přímého kontaktu dětí s přírodou, praktických a badatelských činností a ve spolupráci s externími partnery.

F) Aktualizace úkolů koncepce pro další období

V dalším období bude mateřská škola nadále podporovat **pravidelný pobyt dětí venku a přímé poznávání přírody prostřednictvím vlastních zkušeností, pozorování, objevování a praktických činností.** Důraz bude kladen na vytváření pozitivního a odpovědného vztahu dětí k přírodě a životnímu prostředí přiměřeně jejich věku a možnostem.

Budeme pokračovat ve využívání integrovaného bloku „**Cestování přírodou**“, v realizaci environmentálně zaměřených programů a v rozvíjení spolupráce s organizacemi a dalšími partnery, kteří mohou vzdělávací nabídku obohatit o praktické zkušenosti.

Průběžně budeme obnovovat a doplňovat pomůcky a materiály využitelné při pozorování, experimentování, pěstelských, badatelských a smyslových činnostech. Podporován bude také profesní rozvoj pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení námětů a zkušeností v oblasti environmentálního vzdělávání.

Zpracovala: Lucie Šindlářová, koordinátor EV

9.5 Koncepce polytechnické gramotnosti

A) Úvod koncepce

Polytechnické vzdělávání není jen o zatloukání hřebíků, i když rozvoj manuální zručnosti je jednou z jeho podstatných oblastí a hrozící manuální negramotnost vnímám jako cestu do maximální závislosti, stejně tak jako neschopnost logicky a konstruktivně myslet. Polytechnická výchova rozvíjí znalosti o technickém prostředí a pomáhá vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporuje touhu tvořit a práci zdárně dokončit. Posiluje zájem o technické obory. Patří sem i používání jednoduchých nástrojů, netradičních materiálů a techniky jejich zpracování

Jedním z cílů technického vzdělávání je totiž také rozvoj technického myšlení a povědomí. Dále jde o rozvoj mentálních schopností a kompetencí v oblasti: technické představivosti, analyticko-syntetického myšlení, kritického myšlení, strategického myšlení, tvůrčího myšlení, kauzálního myšlení, vnímání shod a rozdílů předmětů, vnímání struktury předmětů, poznávání přírodních zákonitostí, vytrvalosti, rozhodnosti, cílevědomosti, kooperace apod.

B) Vzdělávací cíle

- rozvoj myšlenkového potenciálu dětí (myšlenkové aktivity, komunikativních dovedností, týmové spolupráce a také formování osobnosti dítěte)
- vliv techniky na společnost a přírodu (pochopení vlivu techniky na životní prostředí a vliv techniky na člověka)
- rozvoj poznatků o technice (osvojení používání základních nástrojů, nářadí a pomůcek a poznávání různých druhů materiálů)
- Rozvoj dovednosti řešení problémů (rozvíjení tvořivého myšlení a kooperativní učení)
- Rozvoj schopnosti hodnocení a sebehodnocení (vytváření kladného vztahu k technice a k práci a rozvíjení technických zájmů dětí).

Konkrétně v MŠ:

- postupně zlepšovat ponky – možnost účasti v řemeslné dílně ZŠ
- čerpat z realizace malé technické univerzity
- výchovně využívat edukační programy, prožitkové výlety, exkurze
- získávat pro společný zájem všechny zaměstnance (nejen pedagogy) a rodiče
- v rámci rozvoje polytechnické výchovy spolupracovat se ZŠ
- rozvíjet spolupráci s dalšími organizacemi, sdruženími a firmami k naplňování PV
- zabezpečovat vybavení školy potřebnými materiály, učebními pomůckami
- osobním příkladem motivovat děti k aktivnímu zapojení
- podporovat další vzdělávání ped. pracovníků pro oblast PV

Pro naplňování polytechnického vzdělávání usilujeme o všestranný rozvoj klíčových kompetencí ve všech pěti oblastech RVP.

C) Metody a prostředky

Metody: praktické, názorně-demonstrační, kdy hlavní důraz je kladen na:

- správnou motivaci a získání dětí pro danou aktivitu
- kooperativní učení hrou, praktickou činností
- prožitkové učení
- přenášení aktivit do jiného prostředí (exkurze, firma Kolovrat atd.)
- osobní příklad dospělých
- osvojování praktických dovedností (vlastní zapojení dětí)
- výlety, exkurze, besedy, prezentace, soutěže, poznávací vycházky, tematické dny

D) Očekávané výstupy

Z pohledu RVP PV je možno nahlížet na polytechnické vzdělávání skrze očekávané výstupy předškolního vzdělávání jednotlivých vzdělávacích oblastí:

- **Dítě a jeho tělo:**

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

- **Dítě a jeho psychika:**

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- **Dítě a ten druhý**

- spolupracovat s ostatními

- **Dítě a společnost:**

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

- **Dítě a svět:**

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

E) Analýza stavu

Polytechnické vzdělávání je v mateřské škole průběžně začleňováno do vzdělávací nabídky a přirozeně propojováno s dalšími oblastmi předškolního vzdělávání. Děti získávají praktické zkušenosti zejména prostřednictvím manipulace, konstruování, tvoření, experimentování, práce s různými materiály a jednoduchými nástroji.

V uplynulém období došlo k postupnému rozšíření materiálního vybavení pro polytechnické činnosti. Mateřská škola disponuje dětskými ponky, polytechnickými a konstrukčními stavebnicemi, nářadím a různorodým materiálem určeným k praktickým a tvořivým činnostem. Polytechnické aktivity jsou realizovány s ohledem na věk, individuální možnosti a bezpečnost dětí.

Pozitivně lze hodnotit také profesní rozvoj pedagogických pracovníků v této oblasti. Pedagogové se účastní vzdělávacích akcí zaměřených na polytechnické vzdělávání a získané náměty a zkušenosti následně využívají a vzájemně sdílejí v pedagogické praxi.

Z průběžného vyhodnocování vyplývá, že polytechnické činnosti se staly přirozenou součástí vzdělávací nabídky MŠ. Nadále je vhodné podporovat jejich pravidelné zařazování ve všech třídách, průběžně doplňovat materiální vybavení a rozšiřovat možnosti dětí pro samostatné objevování, experimentování, konstruování a praktickou práci.

F) Aktualizace úkolů koncepce pro další období

Na základě vyhodnocení dosavadního naplňování koncepce budou v dalším období polytechnické činnosti nadále systematicky začleňovány do vzdělávací nabídky mateřské školy. Důraz bude kladen především na praktickou zkušenost dítěte, vlastní aktivitu, objevování, experimentování, tvořivost, řešení jednoduchých problémů a bezpečné zacházení s nástroji a materiály.

V oblasti materiálních podmínek bude průběžně obnovováno a doplňováno vybavení pro polytechnické činnosti, zejména materiál pro práci u ponků, konstrukční a manipulační pomůcky, nářadí odpovídající věku dětí a různorodý přírodní i technický materiál.

Součástí dalšího rozvoje bude rovněž profesní vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemné sdílení zkušeností a přenos praktických námětů do vzdělávací práce. Preferovány budou zejména prakticky zaměřené vzdělávací akce a workshopy, které umožňují pedagogům získané postupy bezprostředně využít při práci s dětmi.

Průběžně bude sledováno využívání dostupného vybavení a začleňování polytechnických činností do vzdělávání. Získané poznatky budou využívány při dalším plánování, doplňování pomůcek a stanovování dalších úkolů koncepce.

Zpracovala: Michaela Terberová, koordinátor PV